

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η Άσκηση από την Τοπική Αυτοδιοίκηση της αρμοδιότητας χορηγίας άδειας καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος. Η περίπτωση του Δήμου Χαλκιδέων Ευβοίας.

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια

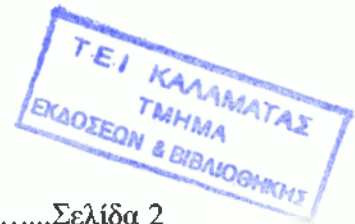
**Τριανταφυλλοπούλου
Αθανασία**

Σπουδάστρια

Χατζηγεωργίου Δέσποινα

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2010

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περιεχόμενα.....	Σελίδα 2
Εισαγωγή.....	Σελίδα 4
• Κεφάλαιο 1^ο :Ο νέος ρόλος των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης	
1.1 Ιστορική Αναδρομή.....	Σελίδα 6
1.2 Η Τοπική Αυτοδιοίκηση Σήμερα.....	Σελίδα 14
• Κεφάλαιο 2^ο Οι Αρμοδιότητες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης	
2.1 Οι Αρμοδιότητες των Τοπικών Οργανισμών σύμφωνα με το Δημοτικό και Κοινοτικό Κώδικα.....	Σελίδα 16
2.2 Οι Αρμοδιότητες των Δήμων και Κοινοτήτων ως προς τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος-Ιστορική Αναδρομή.....	Σελίδα 17
• Κεφάλαιο 3^ο Χορηγία Άδειας καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος	
3.1 Ισχύουσα Νομοθεσία.....	Σελίδα 21
• Κεφάλαιο 4^ο Αφαίρεση και Ανάκληση Άδειας καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος	
4.1 Η αρμοδιότητα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης να ανακαλεί και να αφαιρεί άδειες καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος- Υπάρχουσα νομοθεσία	
4.1.2 Ανάκληση.....	Σελίδα 44
4.1.3 Αφαίρεση της άδειας λειτουργίας.....	Σελίδα 44
4.1.4 Προσωρινή αφαίρεση.....	Σελίδα 45
4.1.5 Οριστική Αφαίρεση.....	Σελίδα 45
4.1.6 Σφράγιση καταστήματος.....	Σελίδα 47
• Κεφαλαίο 5^ο Η αρμοδιότητα άσκησης χορηγίας άδειας καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος. Η περίπτωση του δήμου Χαλκιδέων	
Εισαγωγή -Κύρια στοιχεία του δήμου Χαλκιδέων.....	Σελίδα 49
5.2 Τμήμα Αδειών καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος Δήμου Χαλκιδέων.....	Σελίδα 50
5.3 Τοπικές Κανονιστικές Διατάξεις και Εισηγήσεις του Δήμου Χαλκιδέων.....	Σελίδα 50

- **Κεφάλαιο 6^ο Έρευνα στο Δήμο Χαλκιδέων.....Σελίδα 51**
- **Κεφάλαιο 7^ο Έρευνα σε κάτοικους του Δήμου Χαλκιδέων.....Σελίδα 54**
- **Κεφάλαιο 8^ο Έρευνα στην Αστυνομική Διεύθυνση Χαλκίδας...Σελίδα 74**
 Συμπεράσματα.....Σελίδα 75
 Βιβλιογραφία.....Σελίδα 79
 Παράρτημα.....Σελίδα 81

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να εξετάσουμε το ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης γενικά, να αναλύσουμε την νομοθεσία σχετικά με την χορήγηση αδειών καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος από τους ΟΤΑ και την αρμοδιότητα που έχουν να χορηγούν αυτές τις άδειες. Ακόμη βασικός στόχος της εργασίας είναι να διερευνηθεί αν υπάρχουν προβλήματα με αυτά τα καταστήματα, που είναι τα προβλήματα και τι προβλέπει η νομοθεσία σε κάθε περίπτωση.

Η εργασία αυτή αποτελείται από 8 κεφάλαια, τα οποία αποτελούν το θεωρητικό και το πρακτικό μέρος της εργασίας.

Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται μια ιστορική αναδρομή στους πρωτοβάθμιους ΟΤΑ, στην πορεία τους έως σήμερα, στις δυσκολίες που υπήρχαν με βάση την νομοθεσία και τελικά τον εκσυγχρονισμό τους με τον Καποδίστρια.

Στο δεύτερο κεφάλαιο αναλύονται οι αρμοδιότητες της ΤΑ δηλαδή ότι μπορεί να αναπτύξει οποιαδήποτε δραστηριότητα που προάγει τα κοινωνικά, οικονομικά, πολιτιστικά και πνευματικά συμφέροντα των κατοίκων γενικά. Στη συνέχεια γίνεται μια αναδρομή στις αρμοδιότητες που είχαν οι ΟΤΑ ως προς τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος. Στην αρχή αρμόδια για τις άδειες αυτές ήταν η αστυνομία για το λόγο ότι οι ΟΤΑ δεν διέθεταν αρκετό προσωπικό για να αναλάβουν τέτοια καθήκοντα. Τελικά το 1994 οι ΟΤΑ κατάφεραν και πήραν την αρμοδιότητα αυτή. Στη συνέχεια του κεφαλαίου γίνεται αναφορά του άρθρου 80 στην αρμοδιότητα των ΟΤΑ να εκχωρούν άδειες καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος, πιο συγκεκριμένα γίνεται λόγος για την προέγκριση, την ανάκληση αδειών, τα δικαιολογητικά που χρειάζονται για την χορήγηση της άδειας και οι προδιαγραφές που πρέπει να τηρούνται όσον αφορά την προέγκριση.

Στη συνέχεια θα δούμε αναλυτικά όλη την υπάρχουσα νομοθεσία που αναφέρεται ειδικότερα στην χορήγηση αδειών. Συγκεκριμένα αναλύονται τα εξής νομικά κείμενα: **Εγκύκλιος 66174/29-11-2006**(Άρθρο 80-81), **Εγκύκλιος 10551/23-2-2007**(Απλούστευση διαδικασίας έκδοσης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος), **52169/08-10-2007**(Αντικατάσταση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος λόγω ανάπτυξης νέας δραστηριότητας), **3010/85/ Β593/Υγειονομική Διάταξη** (Μέτρα

προστασίας της Δημόσιας Υγείας από θορύβους μουσικής των Κέντρων διασκέδασης και λοιπών Καταστημάτων (ΦΕΚ 593/τ.Β'/85), **Α1β/8577/1983 Υγειονομική Διάταξη**(Περί υγειονομικού ελέγχου και αδειών ιδρύσεως και λειτουργίας των εγκαταστάσεων επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος κ.λπ.(ΦΕΚ 526/τ.Β /83), **3/1996/Β 15/ Αστυνομική Διάταξη**.

Στο τρίτο κεφάλαιο γίνεται λόγος για την αρμοδιότητα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης να ανακαλεί και να αφαιρεί άδειες καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος. Υπάρχει ο διαχωρισμός μεταξύ ανάκλησης και αφαίρεσης.

Επίσης γίνεται αναφορά στις διοικητικές κυρώσεις που έχουν οι καταστηματάρχες στην περίπτωση παραβάσεων του Νόμου καθώς επίσης και τις περιπτώσεις ανάκλησης αδειών.

Στο τέταρτο κεφάλαιο ξεκινάει η έρευνα της εργασίας. Συγκεκριμένα ερευνάται ο Δήμος Χαλκιδέων του Νομού Ευβοίας.

Στην αρχή του κεφαλαίου αναφέρονται λίγα λόγια για τον Δήμο, πληθυσμός, θέση και οργανόγραμμα. Στη συνέχεια σημειώνονται οι Τοπικές Κανονιστικές Διατάξεις και Εισηγήσεις του Δήμου για το θέμα των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος καθώς επίσης γίνεται και μια περιγραφή για το τμήμα που είναι υπεύθυνο για τα καταστήματα αυτά.

Το πέμπτο κεφάλαιο αποτελεί την καθεαυτού έρευνα της εργασίας με συνεντεύξεις που πάρθηκαν από υπαλλήλους του Δήμου. Η ανάλυση αυτών θα αποτελέσει την συμπερασματολογία μας.

Συνεχίζοντας την έρευνα στο έκτο κεφάλαιο, με ερωτηματολόγια που διανεμήθηκαν σε κατοίκους του Δήμου και με στατιστικά στοιχεία που βγήκαν θα αποτελέσουν στοιχεία των συμπερασμάτων της εργασίας. Επίσης στο ίδιο μέρος υπάρχει και η συνέντευξη που έγινε στην αστυνομική αρχή. Τέλος όσον αφορά την βιβλιογραφία που χρησιμοποιήσαμε μέρος αυτής αποτελούν στοιχεία που αντλήθηκαν από το διαδίκτυο, νομικά κείμενα (ΦΕΚ, Εγκύκλιοι, Υγειονομικές Διατάξεις, Προεδρικά Διατάγματα, Νόμοι, Αναγκαστικοί Νόμοι) καθώς και κάποιες πηγές από εγχειρίδια. Για την έρευνα η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε είναι τα ερωτηματολόγια και η συνέντευξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο :Ο νέος ρόλος των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης

1.1 Ιστορική Αναδρομή

Με το νόμο ΔΝΖ' του 1912 δημιουργήθηκε στην Ελλάδα ένα σύστημα οργάνωσης της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης, το οποίο βασίστηκε στην διαφοροποίηση μεταξύ δήμων και κοινοτήτων. Αρχικά, μάλιστα, γινόταν λόγος για «αστικούς», αφενός, και, αφετέρου «αγροτικούς» δήμους, προτού ο νόμος υιοθετήσει, για λόγους ιδεολογικούς και σημειολογικούς, τον όρο κοινότητα¹. Όπως είναι γνωστό, ως *Δήμοι* χαρακτηρίστηκαν απευθείας στον εν λόγω νόμο οι πόλεις που ήταν πρωτεύουσες νομών ή είχαν περισσότερους από 10.000 κατοίκους. Ο Δήμαρχος εκλέγονταν άμεσα και για θητεία τεσσάρων ετών (άρθρ. 146 ν. ΔΝΖ/1912), ενώ στις Κοινότητες ο *Πρόεδρος* εκλέγονταν έμμεσα από το Κοινοτικό Συμβούλιο και για ετήσια θητεία (άρθρ. 30 επ.). Σε αυτό το σημείο εντοπίζονταν, κατά την Εισηγητική Έκθεση του νόμου, η κυριότερη διαφορά μεταξύ Δήμων και Κοινοτήτων². Τα κοινοτικά συμβούλια εκλέγονταν άμεσα για τετραετή θητεία και είχαν, ανάλογα με τον πληθυσμό της κοινότητας, 5-15 μέλη. Τα δημοτικά συμβούλια εκλέγονταν επίσης άμεσα και για τετραετή θητεία, ενώ είχαν 18-30 μέλη. Το δημοτικό συμβούλιο εξέλεγε, μεταξύ των μελών του, τριμελές Προεδρείο για ετήσια θητεία. Στους Δήμους, εκτός από το Δήμαρχο εκλέγονταν άμεσα και *Πάρεδροι* (3 ή 4 ανάλογα με τον πληθυσμό του Δήμου), ως «βοηθοί του δημάρχου ενεργούντες κατά τας παραγγελίας αυτού» (άρθρ. 97). Ως δεύτερο συλλογικό όργανο, ο νόμος καθιέρωνε

¹ Ν-Κ. Χλέπα, Η Τοπική Διοίκηση στην Ελλάδα, Αντ. Ν. Σάκκουλας 1999, σελ. 295

² Χρ. Παπανδρέου, Συστήματα εκλογής αρχών τοπικής αυτοδιοικήσεως από της τουρκοκρατίας μέχρι σήμερα, ΕΤΑ 1969, σ. 5

την *Δημαρχιακή Επιτροπή*, ως «*αρχή επιβλέπουσα την όλην του δήμου διοίκησιν και συμπράττουσα μετά του δημάρχου κατά τους ορισμούς του νόμου τούτου*» (άρθρ. 106) με τρία έως πέντε μέλη (ανάλογα με το μέγεθος του δημοτικού συμβουλίου), τα οποία εκλέγονταν από το δημοτικό συμβούλιο. Η δημαρχιακή επιτροπή είχε πολλά και σημαντικά καθήκοντα, όπως λ.χ. τον διορισμό και την απόλυση των δημοτικών υπαλλήλων «*κατά πρότασιν του δημάρχου*» (άρθρ. 108), τις δημοπρασίες, τον ορισμό της ημέρας συνεδρίασης και της ημερήσιας διάταξης του δημοτικού συμβουλίου, καθώς και την επίβλεψη της λειτουργίας των διοικητικών και οικονομικών υπηρεσιών. Σε γενικές γραμμές, υπήρξε εμφανής η πρόθεση του νομοθέτη για την αποφυγή της συγκέντρωσης εξουσίας σε ένα όργανο και την κατανομή ευθυνών και πολιτικής ισχύος μεταξύ δημάρχου, παρέδρων, δημοτικού συμβουλίου και δημαρχιακής επιτροπής. Στους δήμους δημιουργήθηκε ένα σύνθετο σύστημα διοίκησης που ανταποκρίνονταν στα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες τους.

Το ζήτημα του τρόπου εκλογής του δημάρχου επανήλθε κατά τη δεκαετία του είκοσι, οπότε και καθιερώθηκε η *έμμεση* εκλογή στους δήμους με πληθυσμό μικρότερο των 100.000 κατοίκων, ενώ προβλέπονταν η δυνατότητα μείωσης του εν λόγω πληθυσμιακού ορίου σε 50.000 κατοίκους³. Προτού όμως εφαρμοσθούν οι εν λόγω διατάξεις σε δημοτικές εκλογές, τροποποιήθηκε και πάλι ο νόμος, έτσι ώστε η έμμεση εκλογή να ισχύει μόνο σε δήμους με πληθυσμό έως 10.000 κατοίκους ή σε δήμους με πληθυσμό μεγαλύτερο από 5.000 κατοίκους που ήταν πρωτεύουσες νομού⁴. Οι εν λόγω ρυθμίσεις εφαρμόστηκαν μόνο στις εκλογές της 25^{ης} Οκτωβρίου 1925, αλλά ήδη κατά το 1927 επαναφέρθηκε, για όλους τους δήμους, το άμεσο σύστημα εκλογής των δημάρχων⁵.

Αξιοσημείωτες, υπήρξαν και οι προηγηθείσες προσπάθειες για αναμόρφωση των εκλογικών ρυθμίσεων, αμέσως μετά τον εμφύλιο. Μέχρι το 1950, οποιοσδήποτε είχε τα νόμιμα προσόντα του εκλογέα μπορούσε να υποβάλει υποψηφιότητα για δημοτικό ή κοινοτικό αξίωμα, ενώ ο δημότης που ψήφισε μπορούσε να καταρτίζει το ψηφοδέλτιό του με την αναγραφή σε αυτό του ονόματος οποιουδήποτε προσώπου είχε ανακηρυχθεί από το αρμόδιο δικαστήριο ως υποψήφιος (ο αριθμός των αναγραφέντων έπρεπε βέβαια να είναι μικρότερος από εκείνον των εδρών του

³ Η έμμεση εκλογή δημάρχου θεσπίσθηκε με το Ν.Δ. της 27^{ης} Αυγούστου 1925, το οποίο εκδόθηκε μετά από σύμφωνη γνώμοδότηση της τριακονταμελούς κοινοβουλευτικής επιτροπής της Δ' Συντακτικής Συνελεύσεως

⁴ Με το Ν.Δ. της 13^{ης} Νοεμβρίου 1925. Παπανδρέου, Χρ., σ. 15

⁵ Με το Ν.Δ. της 27^{ης} Οκτωβρίου 1927. Παπανδρέου, Χρ., σ. 16.

δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου). Τελικά όμως, με το άρθρο 3 του ν. 1454/1950⁶ απαγορεύθηκε η υποβολή *μεμονωμένων υποψηφιοτήτων* και καθιερώθηκε το σύστημα των *συνδυασμών*. Προσωρινά ίσχυσε εξάλλου, με τον ίδιο νόμο (άρθρ. 16), και η *έμμεση* εκλογή του Δημάρχου από τους δημοτικούς συμβούλους, με δεδηλωμένο στόχο την αποφυγή της «κομματικοποίησης» των δημοτικών εκλογών⁷. Μετά την εφαρμογή του συστήματος της *έμμεσης* εκλογής Δημάρχου στις εκλογές της 15^{ης} Απριλίου 1951 (όπου ψηφίσαν για πρώτη φορά οι γυναίκες στην χώρα μας), αποδείχθηκε όμως ότι ενισχύθηκε ακόμη περισσότερο η επιρροή των κομμάτων και έτσι επανήλθε η άμεση εκλογή δημάρχου με τον ΔΚΚ/1954, και εξαιτίας των πολυάριθμων περιπτώσεων «περίεργης» συναλλαγής που είχε αναδείξει –ίσως δια της μεθόδου του «ελάχιστου κοινού παρονομαστή»- στο δημορχιακό αξίωμα εντελώς ακατάλληλα πρόσωπα με αποτέλεσμα να προκληθούν έντονες αντιδράσεις στις τοπικές κοινωνίες.

Ο νέος Κώδικας εισήγαγε πάντως ένα ιδιότυπο εκλογικό σύστημα, σύμφωνα με το οποίο ο συνδυασμός που είχε συγκεντρώσει το 40% των έγκυρων ψηφοδελτίων καταλάμβανε (με τον επικεφαλής του) τον δημορχιακό θώκο αλλά και την συντριπτική πλειονότητα (τα τρία τέταρτα) των εδρών του δημοτικού συμβουλίου (άρθρ. 61). Εάν κανένας συνδυασμός δεν έφθανε αυτό το ποσοστό, τότε επαναλαμβάνονταν η ψηφοφορία κατά την αμέσως επόμενη Κυριακή, μεταξύ των δύο ισχυρότερων, σε ψήφους, συνδυασμών. Σε κάθε περίπτωση, ο επιλαχών συνδυασμός καταλάμβανε μόλις το ένα τέταρτο των εδρών του δημοτικού συμβουλίου, κατ' αποκλεισμό των υπόλοιπων επιλαχόντων, έτσι ώστε να μην διαθέτουν εκπροσώπηση οι μικρότεροι συνδυασμοί και να επιβάλλεται ένα είδος δι-παραταξιακού συστήματος⁸. Στις Κοινότητες διατηρήθηκε η *έμμεση* εκλογή του Προέδρου (για διετή θητεία) από το Κοινοτικό Συμβούλιο (άρθρ. 86), στο οποίο ανακηρύσσονταν ως *επιτυχών συνδυασμός* εκείνος που είχε λάβει την σχετική πλειοψηφία των εγκύρων ψήφων (και καταλάμβανε επίσης τα τρία τέταρτα των εδρών του Συμβουλίου), ενώ ο αμέσως επόμενος σε αριθμό ψήφων συνδυασμός

⁶ Γ. Παπαχατζή, Σύστημα του εν Ελλάδι ισχύοντος διοικητικού δικαίου, Έκδοσις Δευτέρα, Αθήναι 1952, σ. 347 και Μιχ. Δένδια, Διοικητικών Δίκαιον. Τόμος Β'. Διοικητική Οργάνωσις, Β. Παπαζήσης, Αθήναι 1966, σ. 205

⁷ Στην εισηγητική έκθεση του ν. 1454/1950 που είχε καθιερώσει την *έμμεση* εκλογή και έφερε την υπογραφή του τότε Υπουργού Εσωτερικών Γ. Παπανδρέου, υποστηρίζονταν ότι η *άμεση* εκλογή, παρά την αναμφισβήτητη προβολή της προσωπικότητας του Δημάρχου, προσλάμβανε συνήθως και γενικότερο πολιτικό και προσωπικό κομματικό χαρακτήρα.. Αναλυτικότερα Χρ. Παπανδρέου, σ. 17

⁸ Κάτι το οποίο, βεβαίως, συχνά διαψεύσθηκε στην πράξη, χάρη στις εκλογικές επιτυχίες της ΕΔΑ και την πολυδιάσπαση των δυνάμεων του κέντρου.

ελάμβανε, ως «επιλαχόν», το ένα τέταρτο των εδρών (άρθρ. 61 παρ. 2 και 4 ΔΚΚ/1954).

Αξίζει να σημειωθεί, ότι με τα άρθρα 56 και 57 του ΔΚΚ/1954, καθιερώθηκε το αμιγές σύστημα της εκλογής κατά συνδυασμούς με επικεφαλής δήμαρχο και απαγορεύτηκαν οι υποψηφιότητες που επιτρέπονταν προηγουμένως (βλ. άρθρ. 3 ν. 1454/1950). Έτσι, οι ψηφοφόροι μπορούσαν, πλέον, να χρησιμοποιούν τα ψηφοδέλτια των συνδυασμών χωρίς να επιτρέπονται διαγραφές ονομάτων ή/και εγγραφές άλλων, Αντίθετα, σύμφωνα με την έως τότε ισχύουσα, παλαιότερη νομοθεσία, ο ψηφοφόρος μπορούσε να διαγράψει οποιονδήποτε από τους υποψήφιους και να τον αντικαταστήσει με μεμονωμένο υποψήφιο ή με υποψήφιο άλλου συνδυασμού⁹. Επρόκειτο, καταφανώς, για μια ρύθμιση που ενίσχυε την θέση των επικεφαλής των συνδυασμών, υποψήφιων δημάρχων και, μάλιστα, σε μια περίοδο όπου δεν υπήρχαν πλέον οι άμεσα εκλεγόμενοι *Πάρεδροι* που είχε καθιερώσει ο ν. ΔΝΖ/1912.

Ενόψει των δημοτικών εκλογών του Απριλίου του 1959, τροποποιήθηκαν τελικά και πάλι οι σχετικές με την ανάδειξη των δημοτικών αρχών διατάξεις της νομοθεσίας¹⁰, με τον επίσημο στόχο να περιορισθεί «ο κομματισμός εις την αυτοδιοίκησιν»¹¹. Ειδικότερα, καθιερώθηκε αναλογικό σύστημα εκλογής των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων¹², ενώ ορίσθηκε ότι ο δήμαρχος εκλέγεται από το δημοτικό συμβούλιο μεταξύ των μελών του, «δια φανεράς ψηφοφορίας». Ως απαραίτητη πλειοψηφία για την εκλογή δημάρχου ο νόμος όρισε τα δύο τρίτα του όλου αριθμού των συμβούλων και προέβλεπε τρεις αλληπάλληλες ψηφοφορίες μέχρις ότου εκλεγεί κάποιος με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. Εάν όλες οι ψηφοφορίες απέβαιναν άκαρπες, το αξίωμα του δημάρχου καταλάμβανε «ο λαβών τας πλείονας ψήφους προτιμήσεως σύμβουλος του πλειοψηφίσαντος συνδυασμού».

⁹ Ψαρού, Δ., Σχόλια κατ' άρθρον εις τον δημοτικών και κοινοτικών Κώδικα ΕΤΑ 1954, σ. 26

¹⁰ Με το ν. 3938/1959 «περί τροποποιήσεως, συμπληρώσεως και καταργήσεως διατάξεων του δημοτικού και κοινοτικού Κώδικος κλπ.» (ΕτΚ Α 32).

¹¹ Στην εισηγητική έκθεση του νόμου 3938/1959, ο τότε Υπουργός Εσωτερικών Δ. Μακρής έγραφε ότι «ο έντονος και απροκάλυπτος κομματικός προσανατολισμός και κατά την διάρκεια της θητείας επαναλαμβανόμενες ανεπίτρεπτες πολιτικές εκδηλώσεις των δημοτικών και κοινοτικών αρχόντων παρέβλεψαν πάντοτε τα συμφέροντα και τας επιδιώξεις των ΟΤΑ», ενώ με το νέο σύστημα έμμεσης εκλογής δημάρχου επρόκειτο να προαχθούν τα «γενικότερα και καλώς εννοούμενα συμφέροντα» των ΟΤΑ. Η εν λόγω εισηγητική έκθεση έχει αναδημοσιευτεί και στο περιοδικό ΕΤΑ 1959, σ. 207.

¹² Άρθρο 6 του ν. 3938/1959.

Και το νέο αυτό σύστημα, όμως, αποδείχθηκε βραχύβιο, αφού, μετά την αναβολή των δημοτικών εκλογών του 1963¹³, τροποποιήθηκαν από τη νέα, κεντρικά πλειοψηφία του Κοινοβουλίου, για μια ακόμη φορά, οι εκλογικές διατάξεις της δημοτικής νομοθεσίας. Έτσι, επιβάλλονταν να περιλαμβάνει κάθε συνδυασμός έναν υποψήφιο δήμαρχο¹⁴. Εξάλλου, τροποποιήθηκε το αναλογικό σύστημα που ίσχυε ως προς την κατανομή των εδρών του δημοτικού συμβουλίου, αφού προστέθηκε, ως προϋπόθεση για την είσοδο συνδυασμού στο δημοτικό συμβούλιο, η συγκέντρωση του 10% τουλάχιστον των έγκυρων ψήφων. Η εκλογή του δημάρχου προβλέπονταν να είναι άμεση, εφόσον ο πλειοψηφών συνδυασμός συγκεντρώνει το 40%, τουλάχιστον, των έγκυρων ψηφοδελτίων ή διαθέτει αριθμό εδρών ίσο προς την απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των συμβούλων. Στις περιπτώσεις, όπου κανένας συνδυασμός δεν έχει την πλειοψηφία που απαιτεί ο νόμος, τότε ο δήμαρχος πρέπει να εκλεγεί έμμεσα από το δημοτικό συμβούλιο, το οποίο καλείται να επιλέξει μεταξύ των υποψηφίων δημάρχων των δύο πρώτων, σε ψήφους, συνδυασμών¹⁵.

Με αυτό το νέο, μικτό σύστημα εκλογής δημάρχου, η τότε κυβέρνηση της Ενώσεως Κέντρου είχε δηλώσει ότι επιθυμεί να αποφύγει τα μειονεκτήματα και των δύο τρόπων εκλογής (άμεσα ή έμμεσα), επειδή η μεν άμεση εκλογή ανέδειξε δημάρχους που εκπροσωπούσαν «ένα ελάχιστον ποσοστό λαϊκής βουλήσεως», ενώ η έμμεση εκλογή οδηγούσε «εις την συναλλαγή, νοθεύουσα και παραποιούσα την θέληση των εκλογέων»¹⁶. Αξίζει να σημειωθεί ιδιαίτερα το γεγονός ότι η νέα νομοθεσία προέβλεπε και την εκλογή «αναπληρωτού δημάρχου» (άρθρ. 9 ν. 4337/1964). Το εν λόγω αξίωμα καταλάμβανε αυτοδικαίως «ο δια περισσοτέρων ψήφων προτιμήσεως εκλεγείς δημοτικός σύμβουλος του συνδυασμού, εξ ου εξελέγη ο δήμαρχος». Στην πράξη, ωστόσο, αυτός ο μακρινός απόγονος του παλαιού θεσμού του «δημοτικού παρέδρου» (στα Δωδεκάνησα υπήρχε παλιότερα ο θεσμός του δεύτερου δημάρχου, ενώ στην Κρήτη υπήρχε ο «υποδήμαρχος») αποδείχθηκε προβληματικός εξαιτίας του έντονου ανταγωνισμού προς τον δήμαρχο, με

¹³ Ν. 4322/1963 «περί τροποποιήσεως, συμπληρώσεως και καταργήσεως διατάξεων τινών της περί εκλογής βουλευτών νομοθεσίας. Η πολιτική αστάθεια οδήγησε σε αλληπάλληλες αναβολές μέχρι την άνοιξη του 1964, οπότε ορίσθηκε, με το ΒΔ 264/1964 «περί ορισμού ημέρας διενεργίας των δημοτικών και κοινοτικών εκλογών και εγκαταστάσεως των εκλεγισομένων αρχών» (ΕτΚ Α 82), ως ημέρα διεξαγωγής των δημοτικών και κοινοτικών εκλογών η 5^η Ιουλίου 1964. Αναλυτικότερα Παπανδρέου, Χρ., σ. 21

¹⁴ Άρθρ. 6 επ. ν. 4337/1964 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων της περί εκλογής των δημοτικών και κοινοτικών αρχών νομοθεσίας» (ΕτΚ Α 76).

¹⁵ Άρθρ. 8, 9 και 13 ν. 4337/1964 και αναλυτικότερα Παπανδρέου, Χρ., σ. 22

¹⁶ Και οι δύο φράσεις προέρχονται από τις τότε συζητήσεις στην Βουλή στις οποίες παραπέμπει ο Παπανδρέου, Χρ., σ. 23.

αποτέλεσμα να καταργηθεί τελικά ο «αναπληρωτής δήμαρχος» από την στρατιωτική δικτατορία¹⁷.

Η μεταδικτατορική κυβέρνηση που προέκυψε από τις εκλογές της 17ης Νοεμβρίου 1974 προώθησε με σπουδή την ψήφιση ορισμένων νόμων¹⁸ με εκλογικές, κυρίως, διατάξεις, ενόψει των πρώτων ελεύθερων δημοτικών και κοινοτικών εκλογών που έγιναν στις 30 Μαρτίου 1975, και ενώ στην Βουλή δεν είχαν ακόμη ολοκληρωθεί οι διαδικασίες για την ψήφιση του νέου Συντάγματος. Με τις εν λόγω νέες ρυθμίσεις καθιερώθηκε η άμεση πλέον εκλογή και του Προέδρου Κοινότητας¹⁹, ενώ θεσπίστηκαν δύο διαφορετικά εκλογικά συστήματα για τις Κοινότητες, αφενός, που είχαν πληθυσμό έως πέντε χιλιάδες κατοίκους και όλους τους ΟΤΑ, αφετέρου, που είχαν μεγαλύτερο πληθυσμό. Έτσι, στην πρώτη περίπτωση, ο συνδυασμός ο οποίος συγκέντρωνε την σχετική πλειοψηφία ήταν και ο «επιτυχών» που καταλάμβανε τα δύο τρίτα των εδρών του κοινοτικού συμβουλίου, ενώ ο επόμενος, κατά σειρά, συνδυασμός αποκτούσε, ως «επιλαχών», το υπόλοιπο ένα τρίτο (οι επόμενοι συνδυασμοί αποκλείονταν). Στην δεύτερη περίπτωση²⁰, «επιτυχών συνδυασμός» ήταν εκείνος που ελάμβανε την απόλυτη πλειοψηφία των ψήφων. Εάν κανένας συνδυασμός δεν επιτύγχανε αυτό το αποτέλεσμα, τότε επαναλαμβάνονταν η ψηφοφορία την επόμενη Κυριακή, μεταξύ των δύο συνδυασμών που είχαν λάβει τους

¹⁷ Με τον Α.Ν. 502/1968 «περί καταργήσεως του θεσμού του αναπληρωτού δημάρχου και τροποποιήσεως ετέρων τινών διατάξεων» (ΕτΚ Α' 180). Αναλυτικότερα: Παπανδρέου, Χρ., Η αναπλήρωση δημάρχου εις δήμον, Εφημερίς Δήμων και Κοινοτήτων, 22 Μαρτίου 1967.

¹⁸ Επρόκειτο για το ν. 8/1975 «Περί της εκλογής των δημοτικών και κοινοτικών Αρχών» (ΕτΚ Α' 25) και το ν. 18/1975 «Περί τροποποιήσεως και αντικαταστάσεως διατάξεων του Ν. 8/1975 «περί εκλογής δημοτικών και κοινοτικών αρχών» (ΕτΚ Α' 46). Μετά τις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές του Μαρτίου 1975 ψηφίσθηκαν ο ν. 180/1975 «Περί επαναφοράς εν ισχύι διατάξεων του δια του Ν.Δ. 2888/1954 κυρωθέντος Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικος ως ετροποποιήθησαν, συνεπληρώθησαν και αντικατεστάθησαν μέχρι της 20ής Απριλίου 1967, συμπληρώσεως ενίων διατάξεων αυτού και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων (ΕτΚ Α' 207) και ο ν. 215/1975 «Περί επαναφοράς εν ισχύι του Ν. Δ. 2189/1952 «περί Τοπικών Ενώσεων και Κεντρικής Ενώσεως Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος» ως ετροποποιήθη και συνεπληρώθη μέχρι της 20ής Απριλίου 1967, τροποποιήσεως, συμπληρώσεως και αντικαταστάσεως ενίων διατάξεων αυτού, ως και καταργήσεως συναφών διατάξεων» (ΕτΚ Α' 260). Στο τέλος του 1975 ολοκληρώθηκε και η πρώτη μεταδικτατορική κωδικοποίηση με το Π.Δ. 933/1975 «Περί κωδικοποιήσεως εις ενιαίον κείμενον νόμον των ισχυουσών διατάξεων περί του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικος» (ΕτΚ Α' 297).

¹⁹ Άρθρο 40 του ν. 8/1975.

²⁰ Άρθρο 40 και 44 επ. του ν. 8/1975

περισσότερους ψήφους. Ο πρώτος σε ψήφους, αυτή τη φορά, ήταν πλέον ο «επιτυχών» συνδυασμός στον οποίο θα ανήκαν τα δύο τρίτα των εδρών²¹.

Μετά την ριζική ανατροπή του πολιτικού σκηνικού με τις βουλευτικές εκλογές του 1981, η νέα κυβερνητική πλειοψηφία διατήρησε, ουσιαστικά, το παλαιό σύστημα, περιορίζοντας απλώς το ποσοστό των εδρών που ελάμβανε ο επιτυχών συνδυασμός στα τρία πέμπτα (από τα δύο τρίτα) και παρέχοντας πλέον σε όλους τους «επιλαχόντες» συνδυασμούς που κάλυπταν το εκλογικό μέτρο (και όχι μόνο στον πρώτο από αυτούς) τη δυνατότητα να εκπροσωπούνται στο δημοτικό ή το κοινοτικό συμβούλιο²². Έτσι διατηρήθηκε η «κυβερνητική σταθερότητα» στους ΟΤΑ)²³, ενώ παράλληλα διευκολύνθηκε η εκπροσώπηση και των μικρότερων συνδυασμών στα δημοτικά και τα κοινοτικά συμβούλια.

Κατά τις αρχές της δεκαετίας του ογδόντα, έγιναν προσπάθειες για ενίσχυση του πολιτικού-συμμετοχικού στοιχείου κατά την διαχείριση των τοπικών υποθέσεων. Έτσι, λίγο μετά την καθιέρωση της «λαϊκής συμμετοχής» στα Νομαρχιακά Συμβούλια, ένα νέο νομοθέτημα (ν. 1270/1982)²⁴ εισήγαγε στην Ελλάδα τον ιταλικής προέλευσης όρο «δημοτική αποκέντρωση» (“Decentramento Comunale”)²⁵. Την τελευταία προωθούσαν τα *Συμβούλια των Διαμερισμάτων* στις μεγάλες πόλεις, τα οποία είχαν καθιερωθεί, ως διοικητική υποδιαίρεση, ήδη με το άρθρο 110 του ν. 1065/1980. Τα δημοτικά διαμερίσματα σχηματίζονταν, κατά το νόμο τους Δήμους Αθηναίων, Θεσσαλονίκης και Πειραιώς. Το δεκαπενταμελές Συμβούλιο Διαμερίσματος είχε γνωμοδοτικές αρμοδιότητες (άρθρ. 35 ν. 1270/1982), εκλέγονταν ταυτόχρονα (και με το ίδιο ψηφοδέλτιο) με το Δημοτικό Συμβούλιο για θητεία τεσσάρων ετών (άρθρ. 28, 32 ν. 1270/1982) και εξέλεγε τον Πρόεδρό του μεταξύ των μελών του για διετή θητεία (άρθρ. 41 ν. 1270/1982)²⁶.

Ο νόμος 1270/1982 καθιέρωσε και τα *Συνοικιακά Συμβούλια* στους υπόλοιπους ΟΤΑ. Σύμφωνα με το άρθρο 60 παρ. 1 ν. 1270/1982, «Με σκοπό την προώθηση της

²¹ Παπαδημητρίου, Γ., Το εκλογικό σύστημα των δημοτικών λειτουργιών και το Σύνταγμα, Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 1986, σ. 15

²² Μεντή, Γ., Το νέο εκλογικό σύστημα των δημοτικών και κοινοτικών εκλογών, ΕΕΝ 1983, σ. 90.

²³ Τη μονοπαραταξιακή «κυβερνητική σταθερότητα» ως κύριο χαρακτηριστικό της πολιτικής φιλοσοφίας του εκλογικού συστήματος των δημοτικών λειτουργιών μετά το 1974 προβάλλει με ιδιαίτερη έμφαση ο Γ. Παπαδημητρίου, ό.π.κ., σ. 25.

²⁴ «Τροποποιήσεις του δημοτικού και κοινοτικού κώδικα για το εκλογικό σύστημα, τη δημοτική αποκέντρωση, τη λαϊκή συμμετοχή και τη διοικητική αυτοτέλεια των δήμων και κοινοτήτων (ΕτΚ Α' 93) Θ. Θεοδώρου, Ο νόμος 1270/1982, στο έργο: του ιδίου κ.ά., Θέματα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Άρθρα και Μελέτες Δημάρχων, Αφοί Τολίδη, Αθήνα 1982, σ. 55.

²⁵ Δ. Κατσούλη, Τα δημοτικά διαμερίσματα και η θέση τους στο ελληνικό δημοτικό δίκαιο, στο έργο: του ιδίου, Η ανεκπλήρωτη αυτοδιοίκηση, Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 1993, σ. 73.

²⁶ Αναλυτικά Δ. Κατσούλη.

λαϊκής συμμετοχής στις τοπικές υποθέσεις [...] κάθε δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο με απόφασή του μπορεί να διαιρέσει την περιοχή του δήμου ή της κοινότητας σε συνοικίες και να συγκροτήσει αντίστοιχα συνοικιακά συμβούλια». Πρέπει να σημειωθεί ιδιαίτερα το γεγονός ότι ο νόμος εξουσιοδοτούσε τους δήμους να ορίσουν όλες τις σχετικές λεπτομέρειες για την σύνθεση, την λειτουργία και την εκλογή των συνοικιακών συμβουλίων (άρθρ. 63), τα οποία θα αποκτούσαν αρμοδιότητες γνωμοδοτικού χαρακτήρα. Ωστόσο, το γεγονός ότι ο νόμος επέτρεπε σε όλους τους κατοίκους (και όχι μόνο τους δημότες) προκάλεσε αρκετές καταχρήσεις, διπλοψηφίες κ.λ.π. που οδήγησαν πολύ γρήγορα σε παρακμή το νέο θεσμό, ο οποίος πάντως σε ορισμένες περιπτώσεις όντως εξασφάλισε για πρώτη φορά την συμμετοχή κατοίκων που ήταν μέχρι τότε αποκλεισμένοι από τις σχετικές διαδικασίες, όπως οι ετεροδημότες και οι – τότε ολιγάριθμοι βέβαια- αλλοδαποί.

Θεσμό δημοτικής αποκέντρωσης αποτέλεσαν και οι *Πάρεδροι* των συνοικισμών που είχαν απογραφεί ως αυτοτελείς και διέθεταν τουλάχιστον 75 κατοίκους. Σύμφωνα με το άρθρο 49 του ν. 1270/1982 ο Πάρεδρος εκλέγονταν ταυτόχρονα με το δημοτικό συμβούλιο (και με το ίδιο ψηφοδέλτιο) για θητεία τεσσάρων ετών. Κατά το άρθρο 55 οι Πάρεδροι συμμετείχαν σε όλες τις συνεδριάσεις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων με δικαίωμα έκφρασης γνώμης, ενώ αποκτούσαν και δικαίωμα ψήφου σε ορισμένες περιπτώσεις που αφορούσαν τον συνοικισμό τους (κατάρτιση τεχνικού προγράμματος, σχέδιο πόλεως, κήρυξη απαλλοτριώσεως ακινήτου κ.ά.).

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί και το γεγονός ότι με το άρθρο 15 του ν. 1270/1982 καθιερώθηκε ο θεσμός των *Αντιδημάρχων*, σε δήμους με πληθυσμό μεγαλύτερο από 10.000 κατοίκους (2-3 Αντιδήμαρχοι, ανάλογα με τον πληθυσμό). Ως Αντιδήμαρχοι ορίζονταν σύμβουλοι του επιτυχόντος συνδυασμού για διετή θητεία από τον Δήμαρχο, ο οποίος τους μεταβίβαζε αρμοδιότητές του. Επρόκειτο για μια πρώτη προσπάθεια «αποσυμφόρησης» των δημορχιακών καθηκόντων υπό τον έλεγχο του ίδιου του δημάρχου, ο οποίος επέλεγε τους αντιδημάρχους ελεύθερα κατά την κρίση του, ενώ προσδιόριζε με απόφασή του τον κύκλο των καθηκόντων τους.

1.2 Η Τοπική Αυτοδιοίκηση Σήμερα

Ύστερα από μία μακροχρόνια πορεία της τοπική αυτοδιοίκηση , θα λέγαμε ότι σήμερα πλέον , η τοπική αυτοδιοίκηση χαρακτηρίζεται από τη συστηματική υποχώρηση του Κεντρικού κράτους προς όφελος της περιφέρειας και της τοπικής αυτοδιοίκησης στο πλαίσιο της αρχής της επικουρικότητας .Επιπλέον , καθιερώνεται η διαμόρφωση της ,ως μιας νέας πραγματικότητας στον Ευρωπαϊκό αλλά και στον διεθνή χώρο που συναντάμε και στην 4^η προγραμματική περίοδο.

Για να μπορέσει η Τοπική Αυτοδιοίκηση να αντεπεξέλθει στις καινούριες πλέον ανάγκες του νέου ρόλου της , θα πρέπει να διαμορφώσει ισχυρότερους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης .Ταυτόχρονα οι βασικές αρχές της ποιότητας , αποτελεσματικότητας και οικονομικότητας όπως διατυπώθηκαν μέσα από την επικράτηση του Νέου Δημόσιου Management (N.Δ.Μ.)²⁷ έρχονται να συμπληρώσουν τις παραδοσιακές αρχές της νομιμότητας και ισότητας των ευκαιριών.

Ουσιαστικά , η μεγαλύτερη πρόκληση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σήμερα είναι αν έχει την ικανότητα να παρέχει το αναμενόμενο επίπεδο υπηρεσιών τόσο σε ποιοτικό όσο και σε ποσοτικό επίπεδο , που σχετίζεται με την ικανότητα εύρεσης πόρων αλλά και με θέματα διοικητικής ικανότητας.

Η τοπική αυτοδιοίκηση στην χώρα μας , στιγματίστηκε από την αρχική προσπάθεια της Κεντρική εξουσίας να κατακτήσει της πολυάριθμες τοπικές εστίες εξουσίας έτσι ώστε να δημιουργηθεί ένα ενιαίο και ομοιόμορφο εθνικό κράτος . Η τακτική που ακολούθησε όμως η κεντρική εξουσία είχε σαν αποτέλεσμα την παγίωση της οικονομίας και της οργάνωσης των ΟΤΑ . Ωστόσο , οι χρηματοδοτήσεις από την Ε.Ε. , η θεσμοθέτηση των Κεντρικών Αυτοτελών πόρων , οι νέες δυνατότητες για επιβολή τελών ,το πρόγραμμα «Ι.ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ» αλλά και ο νέος κώδικας Δήμων και κοινοτήτων έχουν σαν αποτέλεσμα την ενδυνάμωση των ΟΤΑ και την καλύτερη επίλυση των τοπικών υποθέσεων

Παρόλα αυτά , το πρόβλημα δεν εξαλείφθηκε λόγω της δυσκολίας εκτέλεσης των αρμοδιοτήτων των ΟΤΑ από ένα μεγάλο πλήθος δημοτικών υπηρεσιών , νομικών προσώπων και επιχειρήσεων, αλλά και η αδυναμία εφαρμογής της φορολογικής

²⁷ Π.Καρκατσούλης .Το κράτος σε μετάβαση από το «διοικητική μεταρρύθμισης » στο νέο «δημόσιο μανάτζμεντ » και την «διακυβέρνηση» . Εκδ. Ι.Σιδερης 2004

αποκέντρωσης που θα επηρεάσει την οικονομική αυτονομία των ΟΤΑ καθώς και η έλλειψη εξειδικευμένων εργαζόμενων ειδικά στους μικρούς δήμους , συνεχίζουν να επηρεάζουν στην σωστή λειτουργία της τοπικής αυτοδιοίκησης στη χώρα μας .

Οι αναπτυξιακές πρωτοβουλίες των ΟΤΑ δεν μπορούν να ενισχύσουν την χρηματοδότηση τους εύκολα . Αυτό συμβαίνει γιατί συνυπάρχουν σε ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον ως προς την δυνατότητα να βρουν οικονομικούς πόρους .Υπάρχει όμως και το πρωταρχικό αίτημα της βελτίωσης της καθημερινότητας του πολίτη και η συνεργασία της τοπικής αυτοδιοίκησης με τις τοπικές κοινωνίες που έχει σαν σκοπό την ενδυνάμωση της τοπικής δημοκρατίας .

Η προσπάθεια οργάνωσης και η αναβάθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα δεν μπορεί να εξαλειφθεί αποσπασματικά και αποκομμένα από το γενικό προβληματισμό περί αναδιάρθρωσης²⁸ του πολιτικού και του διοικητικού συστήματος επειδή αποτελεί απαραίτητο μέρος και θα πρέπει να γίνει στα όρια ενός ευρύτερου πλαισίου. Αυτό γίνεται γιατί η σωστή κατανομή αποκεντρωμένων πόρων , αρμοδιοτήτων και αναπτυξιακών σχεδιασμών σε αναβαθμισμένους ΟΤΑ , πρώτου και δεύτερου βαθμού πάντα με την βοήθεια των αρχών της εγγύτητας και της αποτελεσματικότητας , αναμένεται στην καλύτερη οργάνωση των τοπικών αναγκών αλλά και στην αναβάθμιση και νομιμοποίηση της τοπικής αυτοδιοίκησης .

Επιπρόσθετα , είναι γνωστό ότι οι ΟΤΑ θα πρέπει να αντιμετωπίσουν τις εσωτερικές τους αδυναμίες οι οποίες αυτές είναι λειτουργικές , διοικητικές και οργανωτικές όσο και τους καλύτερους όρους μεταξύ των σχέσεων τους με τις τοπικές κοινωνίες και την αγορά έτσι ώστε να υπάρχει ένα βιώσιμο πλαίσιο τοπικής διακυβέρνησης .

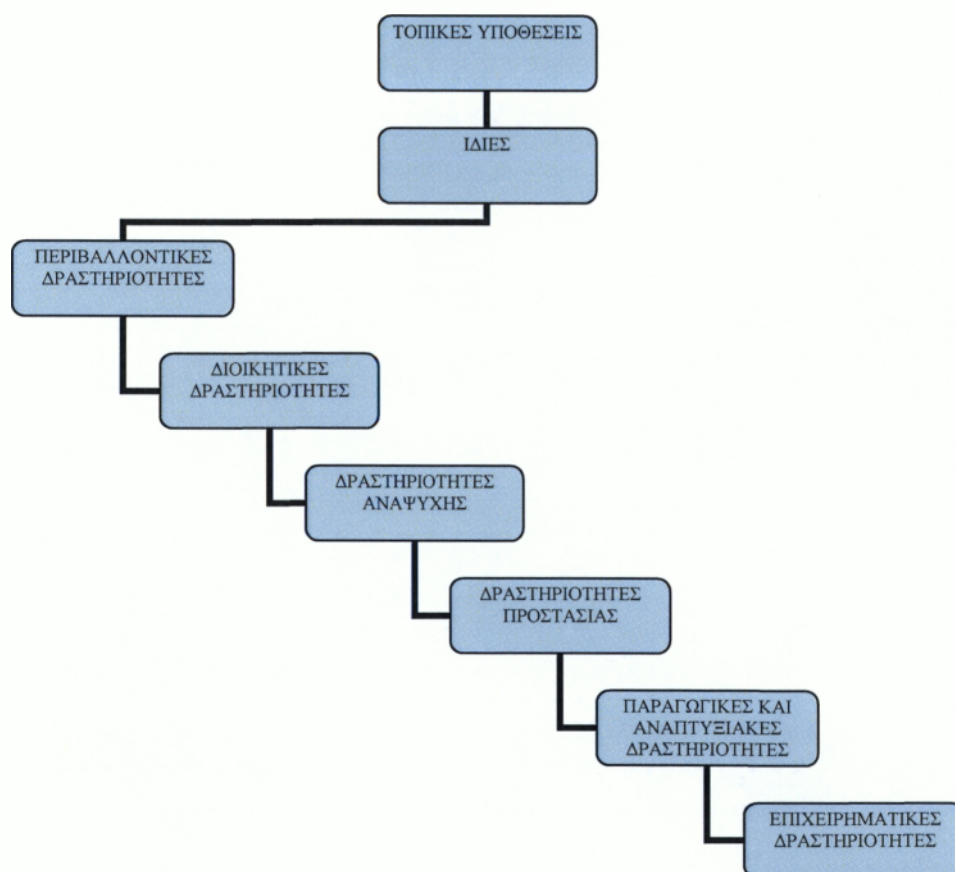
²⁸ Π.Καρκατσούλης . Το κράτος σε μετάβαση από το «διοικητική μεταρρύθμισης » στο νέο «δημόσιο μανάτζμεντ » και την «διακυβέρνηση» . Εκδ. Ι.Σιδερής 2004

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο: Οι αρμοδιότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης

2.1 Οι αρμοδιότητες των τοπικών οργανισμών σύμφωνα με το Δημοτικό και Κοινοτικό Κώδικα

Οι αρμοδιότητες των τοπικών οργανισμών σύμφωνα με τον Δ.Κ.Κ.²⁹ προβλέπει ότι μπορούν να αναπτύξουν οποιαδήποτε δραστηριότητα που προάγει τα κοινωνικά , οικονομικά ,πολιτιστικά και πνευματικά συμφέροντα των κατοίκων τους .

Η τοπική αυτοδιοίκηση μπορεί να προσφέρει υπηρεσίες ,των οποίων το εύρος είναι μεγάλο . Οι επιμέρους αυτές δραστηριότητες φαίνονται στο παρακάτω σχήμα.

²⁹ Δημοτικό και κοινοτικό κώδικα

2.2 Οι αρμοδιότητες των δήμων και κοινοτήτων ως προς τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος

Ιστορική Αναδρομή

Σύμφωνα με το άρθρο 9 του Αναγκαστικού Νόμου 2520/1940³⁰, ως προς την χορήγηση άδειας σε καταστήματα Υγειονομικού Ενδιαφέροντος, αρμόδια ήταν η αστυνομική αρχή. Επρόκειτο βέβαια για μια πολιτικά ασταθή περίοδο, ενώ η πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση ήταν τότε κατακερματισμένη σε χιλιάδες μικρές μονάδες που δεν διέθεταν τα απαιτούμενα μέσα και το αναγκαίο προσωπικό. Επιπλέον, η προστασία της δημόσιας υγείας αντιμετωπιζόταν ως ευθύνη του κράτους, το οποίο έπρεπε να ανταποκριθεί μέσω των πειθαρχημένων και οργανωμένων αστυνομικών αρχών που ανέπτυσαν την παρουσία τους σε όλη τη χώρα. Αλλά και πολύ αργότερα, το άρθρο 6 παρ. 1 της Α1β/8577/83 Υγειονομικής Διάταξης³¹ προέβλεπε ότι «Για την ίδρυση και λειτουργία καταστήματος ή εργαστηρίου ή εργοστασίου υγειονομικού ενδιαφέροντος απαιτείται άδεια της οικείας αστυνομικής αρχής, χορηγούμενη με σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας Υγειονομικής Επιτροπής ή, αν δεν προβλέπεται από τον Νόμο τέτοια Επιτροπή, της αρμόδιας Υγειονομικής Υπηρεσίας, ότι πληρούνται οι όροι των σχετικών Υγειονομικών Διατάξεων. Ανάλογες υπήρξαν άλλωστε και οι επιλογές ενός πολύ σημαντικού σχετικού νομοθετήματος, δηλ. του Π.Δ 180/1979³², το οποίο αφορούσε κέντρα διασκέδασης και λοιπά καταστήματα όπου προσφέρονται οινοπνευματώδη ποτά.

Σύμφωνα με το Π.Δ 552/1989³³, προβλέφθηκε η δυνατότητα μεταβίβασης στους δήμους της αρμοδιότητας χορήγησης της άδειας ίδρυσης ορισμένων καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος. Η εν λόγω άδεια ίδρυσης αποτελούσε προϋπόθεση για την χορήγηση, στη συνέχεια, άδειας λειτουργίας από την αστυνομική αρχή. Προκειμένου να ασκηθεί η εν λόγω αρμοδιότητα, έπρεπε σε κάθε ενδιαφερόμενο δήμο να έχει προηγηθεί σχετική απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου και έγκριση από το νομάρχη.

Στη συνέχεια, σύμφωνα με το νόμο 2130/1993(άρθρο 28)³⁴ η αρμοδιότητα χορήγησης των αδειών ίδρυσης καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος

³⁰ Α.Ν 2520/1940

³¹ Υ.Δ Α1β/8577/83

³² Π.Δ 180/1979

³³ Π.Δ 552/1989

³⁴ Ν 2130/1993

μεταβιβάστηκε στους δήμους και τις κοινότητες., για συγκεκριμένες κατηγορίες καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος που απαριθμήθηκαν περιοριστικά. Όμως, με το Ν. 2218/1994³⁵ μεταβιβάστηκε τελικά στους πρωτοβάθμιους ΟΤΑ και η αρμοδιότητα για την χορήγηση των αδειών λειτουργίας καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος. Η αρμοδιότητα αυτή μεταβιβάστηκε μάλιστα για όλα τα καταστήματα Υγειονομικού Ενδιαφέροντος και όχι μόνο γι' αυτά του Π.Δ 180/1979 ή του ν. 2130/1993. Ακολούθησαν οι Ν.2307/1995³⁶ (άρθρο 11) και ο Ν.2503/1997³⁷ (άρθρο 11) που ρύθμισαν σχετικά ζητήματα, ενώ στην Υγειονομική διάταξη Υ1β/4352/1994³⁸ ορίστηκε πλέον ότι, όπου στον υγειονομικό κανονισμό και στις υγειονομικές διατάξεις που εκδόθηκαν με βάση τη σχετική εξουσιοδότηση του Α.Ν 2520/1940 αναφέρεται η «αστυνομική αρχή», νοείται πλέον ο οικείος δήμος ή κοινότητα. Σύμφωνα με το δημοτικό και κοινοτικό κώδικα που ίσχυε μέχρι πρόσφατα (Π.Δ 410/1995), οι δήμοι είχαν αρμοδιότητα για την «χορήγηση των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας όλων των καταστημάτων και επιχειρήσεων, οι όροι λειτουργίας των οποίων καθορίζονται από υγειονομικές διατάξεις» καθώς και για την «άσκηση του υγειονομικού ελέγχου αυτών». Με αυτή τη ρύθμιση, κατοχυρώνονταν η αρμοδιότητα, καταρχήν, των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ για όλα τα καταστήματα και επιχειρήσεις υγειονομικού ενδιαφέροντος. Πρόσφατα, με το νέο δημοτικό και κοινοτικό κώδικα (ΚΔΚ), οι ουσιαστικές και διαδικαστικές ρυθμίσεις για τα καταστήματα Υγειονομικού Ενδιαφέροντος αναμορφώθηκαν και πάλι. Αργότερα εκδόθηκε και η ΥΑ 10551/2007³⁹ (ΦΕΚ 246 Α) «Απλούστευση διαδικασίας έκδοσης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας Καταστήματος Υγειονομικού Ενδιαφέροντος καθώς και Καταστήματος Υγειονομικού Ενδιαφέροντος επί θαλασσοπλοούντων πλοίων».

Η αρμοδιότητα των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ για τις άδειες ΚΥΕ κατοχυρώνεται πάντως και στο άρθρο 75⁴⁰ παρ. 13 του ΚΔΚ, η οποία εντάσσεται στις «κρατικού χαρακτήρα αρμοδιότητες», οι οποίες ασκούνται σε τοπικό επίπεδο και έχουν ανατεθεί στους δήμους και τις κοινότητες «για την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία».

³⁵ Ν 2218/1994

³⁶ Ν 2307/1995

³⁷ Ν 2503/1997

³⁸ Υ1β/4352/1994

³⁹ Υ.Α 10551/2007 (ΦΕΚ 246 Α)

⁴⁰ Άρθρο 75

Το Π.Δ 23/2002⁴¹, ως προς τους ελέγχους τήρησης της σχετικής νομοθεσίας, προέβλεψε σχετική αρμοδιότητα της Δημοτικής Αστυνομίας (άρθρο 2 παρ. Α περ. 5), για «τον έλεγχο της τήρησης των διατάξεων που αφορούν τη λειτουργία όλων των καταστημάτων και επιχειρήσεων, των οποίων οι όροι λειτουργίας καθορίζονται από υγειονομικές διατάξεις», καθώς και για «τον έλεγχο της τήρησης των διατάξεων για το ωράριο λειτουργίας των κέντρων διασκέδασης και των συναφών καταστημάτων, καθώς και των εμπορικών καταστημάτων».

Σύμφωνα όμως, με το άρθρο 35 παρ. 12 του ν. 3274/2004⁴², ορίστηκε ότι οι εν λόγω αρμοδιότητες, ασκούνται από την ΕΛΑΣ και μπορούν στο μέλλον να ασκούνται «από τη Δημοτική Αστυνομία, στο σύνολό τους ή μεμονωμένα, ύστερα από προηγούμενη απόφαση του αρμόδιου Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η απόφαση αυτή εκδίδεται ύστερα από πρόταση του οικείου δημοτικού συμβουλίου και γνώμη του αστυνομικού διευθυντή του νομού». Ήδη, σε αρκετές περιπτώσεις, οι Γενικοί Γραμματείς Περιφερειών έχουν λάβει σχετικές αποφάσεις που επιτρέπουν στη δημοτική αστυνομία συγκεκριμένων δήμων να ασκεί τις εν λόγω αρμοδιότητες.

Στις αρμοδιότητες των δήμων και κοινοτήτων για τα καταστήματα Υγειονομικού Ενδιαφέροντος, καθώς και στις σχετικές διαδικασίες, ο ΚΔΚ αφιερώνει ένα ιδιαίτερο άρθρο (άρθρ. 80). Το άρθρο 79 αναφέρεται στην έκδοση τοπικών κανονιστικών αποφάσεων για «την προστασία της υγείας των κατοίκων από οχλούσες δραστηριότητες» ή τη δυνατότητα των ΟΤΑ να προσδιορίζουν με τέτοιες αποφάσεις «τους όρους και τις προϋποθέσεις για την εγκατάσταση και λειτουργία καταστημάτων, επιχειρήσεων και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων, για τη χορήγηση της άδειας των οποίων είναι αρμόδιοι» ή ακόμη και να θέτουν «ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις για την ίδρυση και εγκατάσταση των ανωτέρω επιχειρήσεων και δραστηριοτήτων σε περιοχές, που επηρεάζουν το φυσικό, πολιτιστικό και αρχιτεκτονικό περιβάλλον, την αισθητική φυσιογνωμία και τις εν γένει λειτουργίες των πόλεων και οικισμών, εκτός των περιοχών, για τις οποίες έχουν προσδιορισθεί ειδικότεροι όροι χρήσεων γης». Σύμφωνα με το άρθρο 75 παρ. γ. περ. 8 του ΚΔΚ, οι δήμοι και οι κοινότητες μπορούν να προβαίνουν στον προσδιορισμό «ειδικότερων όρων και προϋποθέσεων της ίδρυσης και εγκατάστασης καταστημάτων, επιχειρήσεων

⁴¹ Π.Δ 23/2002

⁴² Ν 3274/2004

και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων της δικαιοδοσίας τους που επηρεάζουν το φυσικό, πολιτιστικό και αρχιτεκτονικό περιβάλλον, καθώς και την αισθητική φυσιογνωμία και τις εν γένει λειτουργίες της πόλης».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

Χορηγία άδειας καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος

3.1 Ισχύουσα Νομοθεσία

1) Καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος⁴³ είναι τα καταστήματα στα οποία γίνεται παρασκευή ή και διάθεση, σε πελάτες, φαγητών, γλυκισμάτων, ποτών, τροφίμων ή οποιουδήποτε άλλου παρασκευάσματος, ή αποθήκευση ή συντήρηση ή εμπορία κάθε είδους τροφίμων ή ποτών, καθώς και τα καταστήματα προσφοράς υπηρεσιών εξαιτίας των οποίων μπορεί να επηρεαστεί η Δημόσια Υγεία. Τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος πρέπει να εφοδιάζονται με άδεια λειτουργίας.

Εργαστήρια τροφίμων είναι τα εργαστήρια τα οποία παρασκευάζουν τρόφιμα. Σ' αυτά συμπεριλαμβάνονται η βιομηχανία και τα εργαστήρια τροφίμων που αδειοδοτούνται από τις Νομαρχίες σύμφωνα με το Ν. 3325.

2) Σύμφωνα με το άρθρο 80⁴⁴ του ΚΔΚ για την ίδρυση και λειτουργία των ανωτέρω καταστημάτων απαιτείται άδεια, η οποία χορηγείται από τον δήμαρχο ή τον πρόεδρο της Κοινότητας. Πριν από τη χορήγηση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας χορηγείται προέγκριση ίδρυσης, η οποία εκδίδεται ύστερα από απόφαση της δημορχιακής επιτροπής ή του κοινοτικού συμβουλίου, μετά από προέλεγχο του σχετικού αιτήματος του ενδιαφερομένου.

Για τον προέλεγχο λαμβάνονται υπόψη ζητήματα που αφορούν τις χρήσεις γης, την προστασία του φυσικού, πολιτιστικού και αρχιτεκτονικού περιβάλλοντος, την προστασία του αιγιαλού και της παραλίας, των δασικών περιοχών, των αρχαιολογικών και ιστορικών τόπων, καθώς και την αισθητική, φυσιογνωμία και τις εν γένει λειτουργίες της πόλης, όπως αυτά ορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία και από τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις, που τίθενται στις τοπικές κανονιστικές διατάξεις των οικείων δημοτικών και κοινοτικών αρχών.

Δηλαδή, ο δήμος ή η κοινότητα οφείλει να λάβει υπόψη του κατά τη διαδικασία χορήγησης της άδειας, όλο το εύρος της νομοθεσίας που ισχύει και έχει εφαρμογή σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση. Η τήρηση όλων των ανωτέρω διατάξεων

⁴³ www.skiadas.gr Έννοια καταστήματος Υγειονομικού Ενδιαφέροντος (17-10-09)

⁴⁴ Άρθρο 80

διασφαλίζεται και αποδεικνύεται με τα δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομίσουν οι ενδιαφερόμενοι για την απόκτηση της άδειας.

3) Η προέγκριση ίδρυσης συνίσταται στη δυνατότητα ίδρυσης από τον ενδιαφερόμενο συγκεκριμένου καταστήματος, χορηγείται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) μήνα από την κατάθεση της αίτησης και αποτελεί προϋπόθεση για τη χορήγηση άδειας έναρξης επιτηδεύματος από την αρμόδια Δ.Ο.Υ..

Για την ανωτέρω προέγκριση, ο ενδιαφερόμενος καταθέτει αίτηση στον οικείο Δήμο ή Κοινότητα, στην οποία δηλώνει το είδος του καταστήματος και τις προσφερόμενες υπηρεσίες, την τοποθεσία και το οίκημα στο οποίο αυτό πρόκειται να λειτουργήσει, επισυνάπτοντας τοπογραφικό διάγραμμα και διάγραμμα κάλυψης της περιοχής, καθώς και το προβλεπόμενο παράβολο.

Μετά τη χορήγηση της προέγκρισης ίδρυσης, ο ενδιαφερόμενος οφείλει να προσκομίσει στον οικείο Δήμο ή Κοινότητα όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις για το κατάστημα που επιθυμεί να λειτουργήσει, τα οποία θα του τα υποδείξει η αρμόδια υπηρεσία, προκειμένου να χορηγηθεί η άδεια ίδρυσης και λειτουργίας.

Η αρμόδια υπηρεσία του Δήμου ή της Κοινότητας οφείλει, ευθύς ως συμπληρωθεί ο φάκελος, να προβεί σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες προς όλες τις συναρμόδιες υπηρεσίες, για τον υγειονομικό έλεγχο, τον έλεγχο πυρόσβεσης κ.λπ., οι οποίες οφείλουν μέσα σε πενήντα (50) ημέρες να έχουν προβεί σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες.

Η άδεια ίδρυσης και λειτουργίας εκδίδεται μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες αφότου ολοκληρωθεί η ανωτέρω διαδικασία και εφόσον πληρούνται όλες οι νόμιμες προϋποθέσεις.

Σε αντίθετη περίπτωση, ανακαλείται η απόφαση προέγκρισης ίδρυσης.

Το κατάστημα λειτουργεί νόμιμα από το χρόνο χορήγησης της οριστικής άδειας ίδρυσης και λειτουργίας.

4) Εάν ο ενδιαφερόμενος, που αιτείται άδεια ίδρυσης και λειτουργίας καταστήματος, επιθυμεί και άδεια λειτουργίας μουσικής ή και άδεια χρήσης

κοινόχρηστου χώρου, μπορεί να υποβάλει το σχετικό αίτημα με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά μαζί με τα δικαιολογητικά που υποχρεούται να προσκομίσει μετά τη χορήγηση της προέγκρισης ίδρυσης του καταστήματος, προκειμένου μαζί με την άδεια ίδρυσης και λειτουργίας του καταστήματος να εκδοθούν και οι ανωτέρω σχετικές άδειες. Η άδεια λειτουργίας μουσικής στα ανωτέρω καταστήματα χορηγείται από τη δημορχιακή επιτροπή ή από τον πρόεδρο της Κοινότητας.

5) Δεν απαιτείται νέα άδεια ίδρυσης και λειτουργίας σε περίπτωση μεταβίβασης του καταστήματος σε νέο πρόσωπο, εφόσον δεν έχει γίνει μεταφορά, επέκταση, αλλαγή ή ουσιώδης τροποποίηση των υγειονομικών όρων λειτουργίας αυτού.

Στην περίπτωση αυτή η άδεια ίδρυσης και λειτουργίας αντικαθίσταται υποχρεωτικά με νέα, η οποία εκδίδεται στο όνομα του προσώπου, που μεταβιβάστηκε το κατάστημα, χωρίς να ακολουθείται η διαδικασία, που προβλέπεται για τη χορήγηση της αρχικής άδειας.

Για την αντικατάστασή της, ο ενδιαφερόμενος, στον οποίο μεταβιβάστηκε το κατάστημα, υποβάλλει στον οικείο Δήμο ή Κοινότητα, πλέον των δικαιολογητικών που αναφέρονται στο πρόσωπό του, και υπεύθυνη δήλωση περί μη μεταφοράς, επέκτασης ή αλλαγής της χρήσης του καταστήματος. Ο νέος κύριος του καταστήματος ευθύνεται από κοινού με τον παλαιό για την τήρηση των διατάξεων που ισχύουν για τη λειτουργία του από το χρόνο που πραγματοποιείται η μεταβίβαση μέχρι την αντικατάσταση της άδειας.

6) Για την ανάκληση ή την οριστική αφαίρεση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των καταστημάτων της παραγράφου 1, αρμόδιοι είναι η δημορχιακή επιτροπή ή το κοινοτικό συμβούλιο, οι οποίοι οφείλουν μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη συνδρομή των προϋποθέσεων να λάβουν τη σχετική απόφαση.

Κατ' εξαίρεση για την προσωρινή αφαίρεση της άδειας λειτουργίας ενός καταστήματος, όπως προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία, καθώς και για την παροχή της εντολής προς σφράγιση αυτών, αρμόδιος είναι ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος Κοινότητας, ο οποίος οφείλει εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη συνδρομή των προϋποθέσεων να λάβει τη σχετική απόφαση. Το ίδιο όργανο, εντός της αυτής

προθεσμίας, παρέχει την εντολή για τη σφράγιση των καταστημάτων που λειτουργούν χωρίς άδεια.

Παράβαση των διατάξεων αυτής της παραγράφου αποτελεί πειθαρχικό αδίκημα και παράβαση καθήκοντος και τιμωρείται κατά τις διατάξεις των άρθρων 142 και 143 του παρόντος και κατά το άρθρο 259 του Ποινικού Κώδικα.

7) Αρμόδιο όργανο για τη σφράγιση και την εκτέλεση των διοικητικών πράξεων, όλων των καταστημάτων και επιχειρήσεων δικαιοδοσίας του οικείου Δήμου ή Κοινότητας, είναι η δημοτική αστυνομία ή το όργανο, που ορίζεται για το σκοπό αυτόν από το οικείο δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο και αποτελείται από υπαλλήλους ή και αιρετούς στην περίπτωση που δεν έχει συσταθεί δημοτική αστυνομία. Το αρμόδιο όργανο, κατά την εκτέλεση των ανωτέρω πράξεων, δύναται, όπου κρίνει αναγκαίο, να ζητά τη συνδρομή της Ελληνικής Αστυνομίας, η οποία υποχρεούται να την παρέχει, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 159 και 161 του ΠΔ 141/1991 (ΦΕΚ 58 Α').

8) Κατ' εξαίρεση, για καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος που λειτουργούν εντός ξενοδοχείων, αρμόδιο όργανο για τη χορήγηση των οικείων αδειών ίδρυσης και λειτουργίας είναι ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.). Η χορήγηση γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες υγειονομικές και λοιπές διατάξεις, που διέπουν τις αντίστοιχες άδειες.

Όπου στις ρυθμίσεις αυτού του άρθρου αναφέρεται «Δήμος ή Κοινότητα», «δήμαρχος ή πρόεδρος Κοινότητας», «δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο», νοείται ο Ε.Ο.Τ. και τα όργανα αυτού. Η άδεια λειτουργίας μουσικής των ανωτέρω καταστημάτων χορηγείται από τη δημορχιακή επιτροπή του οικείου Δήμου ή από τον πρόεδρο της Κοινότητας.

9) Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μπορεί να καθορίζονται θέματα διαδικασίας έκδοσης και ανάκλησης των αδειών, μεταβίβασης και μετατροπής της άδειας, τρόπου σφράγισης

των καταστημάτων, των γενικών υγειονομικών όρων που τα διέπουν, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

10) Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Δημόσιας Τάξης, καθορίζονται όροι και προϋποθέσεις και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη λειτουργία των κέντρων διασκέδασης, μπαρ και λοιπών καταστημάτων που προσφέρουν οινοπνευματώδη ποτά.

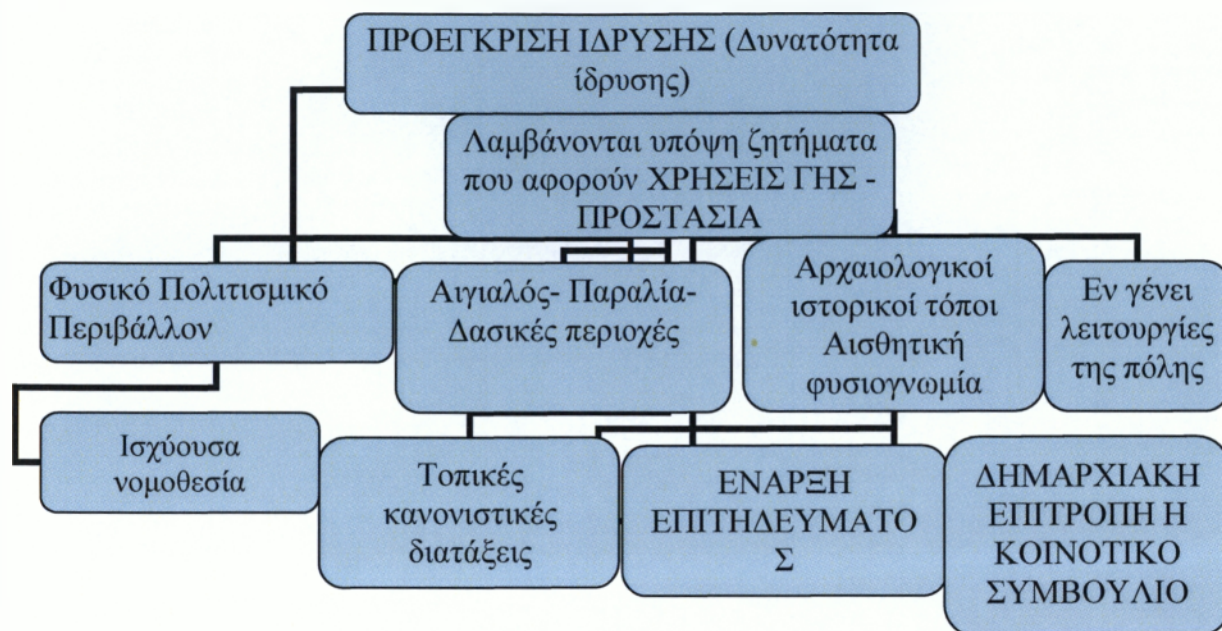
11) Για τη έκδοση των αδειών του άρθρου 80, καταβάλλεται παράβολο υπέρ του οικείου Δήμου ή Κοινότητας, που καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών, ύστερα από γνώμη της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.⁴⁵, και η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Έννοια άδειας καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος

Η άδεια που χορηγείται για την ίδρυση και λειτουργία καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος είναι μια ατομική διοικητική πράξη η οποία πρέπει να περιλαμβάνει όλα εκείνα τα στοιχεία που απαιτούνται κατά το νόμο, λ.χ. να έχει εκδοθεί από το αρμόδιο όργανο, να βασίζεται στις σχετικές με τη χορήγηση της άδειας διατάξεις και ιδίως να θεμελιώνεται με αιτιολογία επαρκή, σαφή και ειδική, αλλά ταυτόχρονα, κατανοητή.

⁴⁵ Κεντρική ένωση δήμων και κοινοτήτων

Άδεια ίδρυσης και λειτουργίας⁴⁶

Προέγκριση άδειας ίδρυσης

Σύμφωνα με την Εγκύκλιο 66174/29-11-2006 η προέγκριση ίδρυσης συνίσταται στην κατ' αρχήν εξέταση της δυνατότητας ή μη ίδρυσης συγκεκριμένου καταστήματος ή επιχείρησης σε συγκεκριμένη περιοχή μετά από προέλεγχο του αιτήματος του ενδιαφερομένου.

Κατά τον προέλεγχο ο δήμος ή η κοινότητα εξετάζει, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 80 του ΔΚΚ, εάν η λειτουργία του συγκεκριμένου καταστήματος ή της επιχείρησης είναι συμβατή καταρχήν με την ισχύουσα νομοθεσία που διέπει:

⁴⁶ Ευρωεκπαιδευτική Ε.Π.Ε Εισηγητές: Α. Σβόλη - Κωστάκη, Η. Πυρόβολος, Ε.Τσιάντη

1. τις χρήσεις γης, δηλαδή αν βρίσκεται σε ζώνη όπου επιτρέπεται η συγκεκριμένη χρήση, όπως προκύπτει από το πολεοδομικό σχέδιο ή τυχόν διάταγμα όπου προβλέπονται ειδικοί όροι χρήσεων γης,

2. την προστασία του φυσικού, πολιτιστικού και αρχιτεκτονικού περιβάλλοντος, δηλαδή αν βρίσκεται εντός οικισμού που έχει χαρακτηριστεί παραδοσιακός ή σε περιοχή ιδιαίτερου φυσικού κάλλους ή σε κτίριο διατηρητέο κλπ, και τίθενται εκ του λόγου αυτού ειδικότεροι περιορισμοί,

3. την προστασία του αιγιαλού και της παραλίας, των δασικών περιοχών και των αρχαιολογικών και ιστορικών τόπων,

4. την αισθητική την φυσιογνωμία και τις εν γένει λειτουργίες της πόλης. Π.χ. εάν το κατάστημα ανήκει στην κατηγορία όσων

διέπονται από τις διατάξεις του Π.Δ 180/79 όπως ισχύει, εξετάζεται εάν αυτό βρίσκεται πλησίον σχολείου, εκκλησίας, νοσοκομείου κλπ. Επίσης, εάν ο δήμος ή η κοινότητα έχει εκδώσει τοπική κανονιστική απόφαση, με την οποία έχει θέσει ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις για τη λειτουργία των καταστημάτων αυτών, σύμφωνα με τα ανωτέρω, τότε εξετάζεται εάν η λειτουργία του συγκεκριμένου καταστήματος είναι συμβατή με τις ρυθμίσεις της κανονιστικής απόφασης.

Επομένως κατά το στάδιο της προέγκρισης δεν εξετάζονται όροι και προϋποθέσεις που τίθενται από τις υγειονομικές διατάξεις και αφορούν π.χ στη νομιμότητα του κτιρίου ή στις προϋποθέσεις που πρέπει να έχει το πρόσωπο στο όνομα του οποίου εκδίδεται η άδεια κλπ. Τα στοιχεία αυτά εξετάζονται μετά τη χορήγηση προέγκρισης.

Δικαιολογητικά χορήγησης προέγκρισης

Σύμφωνα με την Εγκύκλιο 66174/29-11-2006⁴⁷ για να χορηγηθεί η προέγκριση ίδρυσης χρειάζονται τα εξής δικαιολογητικά:

1. τοπογραφικό διάγραμμα,
2. διάγραμμα κάλυψης της ευρύτερης περιοχής από την απεικόνιση του οποίου μπορεί να διαπιστωθεί αν υπάρχουν άλλες λειτουργίες που επηρεάζονται από το υπό ίδρυση κατάστημα (π.χ. σχολείο, εκκλησία, νοσοκομείο κ.α.). Το διάγραμμα κάλυψης είναι σκόπιμο να καλύπτει τα γειτνιάζοντα οικοδομικά τετράγωνα και μπορεί να είναι είτε μια φωτοτυπία ενός κοινού χάρτη είτε ένα απλό σκαρίφημα. Δηλαδή δεν απαιτείται να είναι διάγραμμα θεωρημένο από οποιαδήποτε αρχή,
3. το παράβολο που προβλέπεται από την ΥΑ⁴⁸ των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (ΦΕΚ 533 Β' /30-4-2002) όπως κάθε φορά ισχύει. Επισημαίνεται ότι το παράβολο καταβάλλεται **μία φορά**, δηλαδή δεν απαιτείται νέο παράβολο για την έκδοση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας του καταστήματος. Το παράβολο δεν επιστρέφεται ανεξάρτητα από το αν χορηγηθεί προέγκριση ή όχι,
4. εφόσον το κατάστημα στεγάζεται σε χώρο οριζόντιας ιδιοκτησίας, τον κανονισμό της πολυκατοικίας ή ελλείψει αυτού απόφαση της γενικής συνέλευσης των ιδιοκτητών και σε κάθε άλλη περίπτωση υπεύθυνη δήλωση της πλειοψηφίας των ιδιοκτητών των κατοικιών από το οποίο να προκύπτει ότι είναι επιτρεπτή η συγκεκριμένη χρήση.

⁴⁷ Εγκύκλιος 66174/29-11-2006

⁴⁸ Υπουργική Απόφαση

Χορήγηση προέγκρισης ίδρυσης

Σχετικά με την Εγκύκλιο 66174/29-11-2006⁴⁹ για την προέγκριση αποφασίζει η δημορχιακή επιτροπή, αν πρόκειται για δήμο, ή το κοινοτικό συμβούλιο, αν πρόκειται για κοινότητα.

Εάν η δημορχιακή επιτροπή κρίνει ότι μια υπόθεση είναι ιδιαίτερα σοβαρή, μπορεί να την παραπέμψει στο δημοτικό συμβούλιο για λήψη σχετικής απόφασης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 103 παρ.5 του ΔΚΚ, η οποία όμως θα πρέπει να εκδοθεί μέσα στην προθεσμία που ορίζει ο νόμος. Η αρμόδια υπηρεσία του Δήμου ή της Κοινότητας οφείλει, πριν εισαχθεί το αίτημα στα αρμόδια όργανα για λήψη σχετικής απόφασης, να ελέγξει, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες, εάν για το συγκεκριμένο κατάσταση ή επιχείρηση πληρεί όλες τις προϋποθέσεις.

Εφόσον το αίτημα πληρεί όλες τις προϋποθέσεις, τότε η δημορχιακή επιτροπή ή το κοινοτικό συμβούλιο υποχρεούται να εκδώσει την προέγκριση ίδρυσης εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός μήνα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι μετά τη λήψη της απόφασης από τη δημορχιακή επιτροπή ή το κοινοτικό συμβούλιο, δεν ακολουθεί έκδοση σχετικής πράξης του Δημάρχου/ Προέδρου Κοινότητας ή άλλου υπηρεσιακού οργάνου αλλά δίδεται στον ενδιαφερόμενο απόσπασμα της σχετικής απόφασης.

Σε περίπτωση που τα ανωτέρω όργανα παραλείπουν να εκδώσουν την απόφαση της προέγκρισης, τότε πρόκειται για παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας, η οποία μπορεί να προσβληθεί πλέον υπό το νέο καθεστώς του ΔΚΚ (άρθρο 150, παρ. 1, περ. β) και με διοικητική προσφυγή.

Με το νέο αυτό πλαίσιο, επιδιώκεται η επιτάχυνση της όλης διαδικασίας και ο πολίτης δεν παραμένει σε καθεστώς παρατεταμένης αβεβαιότητας για την έκβαση του αιτήματός του αφού, αφενός ορίζεται αρμόδιο όργανο για την χορήγηση της προέγκρισης η δημορχιακή επιτροπή και όχι το δημοτικό συμβούλιο, ως πιο ευέλικτο όργανο, αφετέρου τίθεται αποκλειστική προθεσμία, εντός της οποίας οφείλει ο οικείος ΟΤΑ να χορηγήσει ή όχι την προέγκριση.

⁴⁹ Εγκύκλιος 66174/29-11-2006

Χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας

Σύμφωνα με την Εγκύκλιο 66174/29-11-2006⁵⁰ μετά τη χορήγηση της προέγκρισης ίδρυσης, ο ενδιαφερόμενος οφείλει να προσκομίσει στον οικείο Δήμο ή Κοινότητα όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που προβλέπονται από τις ειδικές διατάξεις (υγειονομικές κλπ) για το κατάστημα που επιθυμεί να λειτουργήσει, προκειμένου να χορηγηθεί η άδεια ίδρυσης και λειτουργίας. Τα δικαιολογητικά που θα προσκομίσει ο ενδιαφερόμενος υποχρεούνται να του τα υποδείξει η αρμόδια υπηρεσία του οικείου δήμου ή κοινότητας και ως εκ τούτου απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή. Επισημαίνεται ότι ορισμένα δικαιολογητικά, πλέον, αναζητούνται αυτεπαγγέλτως από την υπηρεσία σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις (πχ ποινικό μητρώο) και δεν ζητούνται από τον πολίτη.

Στον πολίτη δεν τίθεται προθεσμία για την προσκόμιση των δικαιολογητικών αυτών, αφού ο χρόνος που απαιτείται για να είναι το κατάστημα έτοιμο για τον απαιτούμενο έλεγχο από τις αρμόδιες υπηρεσίες, εξαρτάται από τις εργασίες στις οποίες προτίθεται να προβεί ο ενδιαφερόμενος. Σκόπιμο όμως είναι να επισημαίνεται ότι σε καμία περίπτωση το κατάστημα δεν μπορεί να λειτουργήσει νόμιμα χωρίς την άδεια ίδρυσης και λειτουργίας.

Επομένως, όταν ο ενδιαφερόμενος προσκομίσει όλα τα δικαιολογητικά, η αρμόδια υπηρεσία του Δήμου ή της Κοινότητας, διαβιβάζει το φάκελο προς τις λοιπές συναρμόδιες υπηρεσίες, για τον υγειονομικό έλεγχο, τον έλεγχο πυρόσβεσης κλπ, προκειμένου να γνωμοδοτήσουν περί της πληρότητας των προϋποθέσεων, που τίθενται από τις ισχύουσες διατάξεις. Ο νόμος και στο στάδιο αυτό προβλέπει προθεσμία πενήντα (50) ημερών για την έκδοση της σχετικής γνωμοδότησης.

Δηλαδή για την έκδοση των γνωμοδοτήσεων και των βεβαιώσεων που απαιτούνται από άλλες υπηρεσίες, μεριμνά η υπηρεσία του οικείου δήμου ή της κοινότητας και όχι ο πολίτης. Γι' αυτό και όλες οι ενέργειες θα πρέπει να γίνονται άμεσα και χωρίς καθυστέρηση, ώστε η διαδικασία αυτή να λειτουργεί προς όφελος του πολίτη.

⁵⁰ Εγκύκλιος 66174/29-11-2006

Αφότου ολοκληρωθεί η ανωτέρω διαδικασία και εφόσον πληρούνται όλες οι νόμιμες προϋποθέσεις χορηγείται η άδεια ίδρυσης και λειτουργίας του καταστήματος εντός προθεσμίας δεκαπέντε ημερών.

Αρμόδιο όργανο για τη χορήγηση της άδειας είναι, όπως ίσχυε και στον προηγούμενο Κώδικα, ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος της κοινότητας με τη διαφορά ότι στο στάδιο αυτό πλέον δεν εισάγεται ξανά το θέμα στη δημορχιακή επιτροπή ή στο κοινοτικό συμβούλιο.

Στην περίπτωση που δεν πληρούνται όλες οι νόμιμες προϋποθέσεις, είτε για το οίκημα εντός του οποίου θα λειτουργήσει το συγκεκριμένο κατάστημα, είτε για το πρόσωπο στο όνομα του οποίου θα λειτουργήσει αυτό, ανακαλείται άμεσα η απόφαση προέγκρισης ίδρυσης από το όργανο που την εξέδωσε, δηλαδή τη δημορχιακή επιτροπή ή το κοινοτικό συμβούλιο.

Σε κάθε περίπτωση το κατάστημα λειτουργεί νόμιμα από το χρόνο χορήγησης της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας.

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για τη χορήγηση της εν λόγω αδειάς είναι τα παρακάτω:

1. Φωτοαντίγραφο της Αστυνομικής Ταυτότητας ή αν πρόκειται για αλλοδαπό άδεια διαμονής που επιτρέπει ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα για τον υπήκοο ξένου κράτους μη μέλους της Ε.Ε. Ειδική ταυτότητα ομογενούς ή νόμιμη προξενική θεώρηση διαβατηρίου για τους ομογενείς από χώρες του εξωτερικού. Άδεια διαμονής για τους υπηκόους ξένου κράτους μέλους της Ε.Ε.

2. Δύο φωτογραφίες

3. Το σχεδιάγραμμα του καταστήματος (κάτοψη, τομή). Όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 7 της Υγειονομικής Διάταξης Α1β/8577/83, όπως ισχύει, υποβάλλεται σε τρία αντίγραφα και θεωρείται από την Υπηρεσία Πολεοδομίας της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης ή του Δήμου. Επί του σχεδιαγράμματος βεβαιώνεται, ότι το κτίριο είναι νόμιμο και ότι ο χώρος του καταστήματος είναι κύριας χρήσης προοριζόμενος για κατάστημα.

4. Υπεύθυνη δήλωση του Ν.1599/86

5. Ατομικό Βιβλιάριο Υγείας

6. Υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986(Αντί αποσπάσματος ποινικού μητρώου) «Ο/Η κάτωθι υπογράφων/ φουσα ... δεν έχω καταδικαστεί τελεσίδικα για κανένα από τα αδικήματα που αναφέρονται στις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 του πδ 180/1979, όπως αυτό ισχύει». Αφορά μόνο τα καταστήματα στα οποία προσφέρονται οινοπνευματώδη ποτά.

7. Άδεια ασκήσεως επιτηδεύματος από την Εφορία.

8. Το προβλεπόμενο παράβολο για τις περιπτώσεις που η άδεια χορηγείται χωρίς προέγκριση.

Σε περίπτωση εταιρείας:

Πρέπει να προσκομισθούν επιπλέον τα εξής δικαιολογητικά

1. Το κωδικοποιημένο καταστατικό της εταιρείας σε ΦΕΚ για Α.Ε και ΕΠΕ ή θεωρημένο από το Πρωτοδικείο για Ο.Ε και Ε.Ε.

2. Δήλωση ορισμού του υγειονομικώς και αγορανομικώς υπευθύνου από τον εκπρόσωπο της εταιρείας και δήλωση αποδοχής από τον ορισθέντα καθώς και βιβλιάριο υγείας του.

3. Υπεύθυνες δηλώσεις του δικαιολογητικού αριθ. 6 (περί μη καταδίκης κλπ..) του εκπροσώπου της εταιρείας και του υγειονομικώς υπευθύνου, όταν πρόκειται για ΑΕ και ΕΠΕ και όλων των ομόρρυθμων εταίρων όταν πρόκειται για ΟΕ ή ΕΕ για τα καταστήματα που προβλέπεται.

Για Κέντρα διασκέδασης

1. Βεβαίωση μηχανικού για αερισμό- εξαερισμό του χώρου και ηχομόνωση του καταστήματος ή γνωμοδότηση του πρωτοβάθμιου συμβουλίου θεάτρων κινηματογράφων και λοιπών αιθουσών για τα κέντρα διασκέδασης άνω των 200 καθισμάτων.

2. Μισθωτήριο συμβόλαιο ή τίτλος κυριότητας για θέσεις στάθμευσης θαμώνων και σχεδιαγράμματα κάτοψης μηχανικού, στο οποίο θα φαίνονται οι θέσεις στάθμευσης, καθώς και η απόσταση από το κατάστημα.

3. Άδεια δημόσιας εκτέλεσης μουσικών συνθέσεων χορηγούμενη από αντίστοιχο οργανισμό συλλογικής διαχείρισης.

4. Φύλλο Υγειονομικού Ελέγχου θορύβου το οποίο εκδίδεται από τη Δ/νση Υγιεινής κατά τη διάρκεια υγειονομικού ελέγχου από ιδιώτες..

Άλλες ειδικές περιπτώσεις

Σε ορισμένες ειδικές περιπτώσεις, απαιτούνται επιπλέον τα παρακάτω δικαιολογητικά:

1. Άδεια ασκήσεως επαγγέλματος (π.χ κομμωτή/τριας, κρεοπώλη κ.λ.π) όταν πρόκειται για άδεια αντίστοιχου καταστήματος.

2. Για τα ΚΥΕ τροφίμων ή/και ποτών σε υπόγειο χώρο (ακόμη και τμήματός τους) που χαρακτηρίζεται ως χώρος κύριας χρήσεως προοριζόμενος για κατάστημα, θα πρέπει να προσκομίζεται και να επισυνάπτεται στην αίτηση σχετική δήλωση του υπεύθυνου αδειούχου εγκαταστάτη ηλεκτρολόγου.

3. Για τη λειτουργία ορισμένων εγκαταστάσεων, απαιτείται και βεβαίωση της αρμόδιας για την οδό υπηρεσίας (ΥΠΕΧΩΔΕ ή Νομαρχιακή Υπηρεσία), ότι οι εργασίες κυκλοφοριακής συνδέσεως εκτελέστηκαν σύμφωνα με τα εγκεκριμένα σχέδια (άρθρο 32 παρ. 1 ΒΔ 465/1970).¹⁰⁴

Με την κατάθεση της αίτησης και εφόσον διαπιστωθεί ότι επισυνάπτονται όλα τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά (ως προς τον αριθμό και το είδος και χωρίς έλεγχο

του περιεχομένου τους), ο οικείος Δήμος ή η Κοινότητα χορηγεί στον ενδιαφερόμενο βεβαίωση για την πληρότητα της αίτησης.⁵¹

Η βεβαίωση αυτή σύμφωνα με την 26/17059/20-3-07 εγκύκλιο του ΥΠΕΣΔΔΑ, χορηγείται για την ασφάλεια του διοικούμενου ως προς τον υπολογισμό της προθεσμίας που ορίζεται στην 10551/07 ΥΑ εντός της οποίας πρέπει να εκδοθεί η άδεια.

Σε συνέχεια της εγκυκλίου 51 (αριθμ. πρωτ. οικ. 66174/29-11-2006), με την οποία είχαν δοθεί οδηγίες για την εφαρμογή του άρθρου 80 του Δ.Κ.Κ. (ν. 3463/2006), εκδόθηκε η αριθ. 10551/23-2-2007 (ΦΕΚ τ. Β' 246/26-2-2007) Κοινή Υπουργική Απόφαση. Με την απόφαση αυτή απλουστεύεται περαιτέρω η διαδικασία για την έκδοση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος.

Έχουμε τις εξής διευκρινίσεις:

Με την Εγκύκλιο 10551/23-2-2007 (άρθρο 1)⁵² προσδιορίζονται οι κατηγορίες των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος, για τα οποία δεν απαιτείται χορήγηση προέγκρισης. Τέτοιες περιπτώσεις έχουμε όταν:

1. Από την νομοθεσία προβλέπεται ότι η άδεια ίδρυσης ή εγκατάστασης εκδίδεται από άλλη αρχή. Στις περιπτώσεις των μεγάλων καταστημάτων λιανικού εμπορίου (Εγγρ. ΥΠΕΣΔΔΑ 44931/18-9-2006). Σύμφωνα με το άρθρο 10 του Ν. 2323/1995, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του Ν. 3377/2005 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 26 του Ν. 3419/2005 και το άρθρο 25 του Ν. 3468/2006, για την ίδρυση καταστημάτων λιανικού εμπορίου απαιτείται άδεια, που χορηγείται με απόφαση του νομαρχιακού συμβουλίου της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, ύστερα

⁵¹ Βεβαιώνεται ότι ο/η υπέβαλε αίτηση στην οποία επισυνάπτονται πλήρη δικαιολογητικά για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας καταστήματος....., σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 80 του ν. 3463/2006 (ΦΕΚ Α' 114).

(Ημερομηνία) (υπογραφή - τίτλος-ονοματεπώνυμο υπογράφοντος)»

⁵² Εγκύκλιος 10551/23-2-2007 (ΦΕΚ τ. Β' 246/26-2-2007)

από γνώμη της αντίστοιχης οικονομικής και κοινωνικής επιτροπής, του οικείου οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης και του οικείου επιμελητηρίου, όταν η συνολική επιφάνεια του εμπορικού καταστήματος υπερβαίνει κάποιο μέτρο⁵³.

2. Πρόκειται για δραστηριότητα που είναι συνυφασμένη με την εξυπηρέτηση λειτουργικών αναγκών κτιρίων, (π.χ. κυλικεία εντός δημοσίων κτιρίων). Όταν δεν πρόκειται για δραστηριότητα που σχετίζεται με λειτουργικές ανάγκες του κτιρίου, η άδεια χορηγείται μετά από προέγκριση. Τέτοια περίπτωση λ.χ. είναι η λειτουργία καφετέριας εντός βιβλιοπωλείου, αφού η δραστηριότητα αυτή δεν σχετίζεται με τις ανάγκες του κτιρίου, αλλά συνιστά παράλληλη από την κύρια χρήση δραστηριότητα.

3. Πρόκειται για δραστηριότητα υγειονομικού ενδιαφέροντος που θα ασκηθεί εντός άλλου καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος, για το οποίο έχει ήδη χορηγηθεί άδεια ίδρυσης και λειτουργίας (άρθρο 1 περ. γ της ΥΑ 10551/2007), εφόσον όμως η δραστηριότητα αυτή δεν απαγορεύεται από τις κείμενες διατάξεις (άρθρο 6 παρ. 3 της ΥΑ 10551/2007).

⁵³ Το μέτρο αυτό είναι:

α) πάνω από 1.500 τ.μ. στα νησιά Ρόδος και Κέρκυρα και στο νομό Χαλκιδικής ανεξάρτητα από την απόσταση του καταστήματος από δήμο ή κοινότητα και στην Κρήτη, εφόσον το κατάστημα βρίσκεται σε απόσταση μέχρι είκοσι (20) χιλιόμετρα από το πολεοδομικό κέντρο της πρωτεύουσας κάθε νομού,

β) πάνω από 500 τ.μ. στα νησιά Χίος, Κως, Λέσβος, Σάμος, Σύρος, Ζάκυνθος, Κεφαλλονιά και Λευκάδα,

γ) πάνω από 200 τ.μ. στα υπόλοιπα νησιά της χώρας,

δ) πάνω από 2.500 τ.μ. σε δήμους με πληθυσμό πάνω από εκατό χιλιάδες (100.000) κατοίκους, εφόσον το κατάστημα βρίσκεται σε απόσταση μέχρι είκοσι (20) χιλιόμετρα από το κέντρο των δήμων,

ε) πάνω από 1.500 τ.μ., σε δήμους με πληθυσμό από είκοσι χιλιάδες (20.000) μέχρι εκατό χιλιάδες (100.000) κατοίκους, εφόσον το κατάστημα βρίσκεται μέχρι είκοσι (20) χιλιόμετρα από το κέντρο των δήμων.

Δεν απαιτείται άδεια της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης για την ίδρυση καταστημάτων, οποιασδήποτε επιφάνειας, στην περιφέρεια της Ν.Α. Αθηνών - Πειραιώς, με εξαίρεση τα νησιά της, της Νομαρχίας Ανατολικής Αττικής, της Νομαρχίας Δυτικής Αττικής και στα όρια του Δήμου Θεσσαλονίκης και Εχεδώρου. Στην επιφάνεια του καταστήματος δεν υπολογίζονται οι χώροι στάθμευσης των οχημάτων των πελατών και οι υπαίθριοι χώροι, εφόσον δεν χρησιμοποιούνται ως χώροι υποβοηθητικοί της εμπορικής δραστηριότητας. Η μίσθωση ή οποιασδήποτε μορφής παραχώρηση χρήσης χώρου εντός καταστήματος σε άλλη επιχείρηση, δεν επηρεάζει τον υπολογισμό της συνολικής επιφάνειας αυτού.

Με το άρθρο 2 αποσαφηνίζονται τα δικαιολογητικά που επισυνάπτονται στην αίτηση της προέγκρισης και συγκεκριμένα απαλείφεται το τοπογραφικό διάγραμμα και αποτυπώνεται ακριβέστερα η έννοια του διαγράμματος της περιοχής.

Θεσπίζεται η κατά πλάσμα δικαίου χορήγηση της προέγκρισης, εάν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία των τριάντα ημερών που ορίζουν οι διατάξεις του άρθρου 80 του Δ.Κ.Κ. Ως εκ τούτου, ο ενδιαφερόμενος, μετά την πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας, μπορεί να ζητήσει από την οικεία Δ.Ο.Υ. την έναρξη επιτηδεύματος, επισυνάπτοντας την υπεύθυνη δήλωση της παρ. 3 του άρθρου 2 και στη συνέχεια να καταθέσει στο Δήμο ή στην Κοινότητα τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά για τη χορήγηση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας.

Με το άρθρο 3 θεσπίζεται η κατά πλάσμα δικαίου χορήγηση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας, εάν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία των συνολικά 65 ημερών (50+15) που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 80 του Δ.Κ.Κ για τη χορήγηση ή μη της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας του καταστήματος.

Η προθεσμία των 65 ημερών αρχίζει από την επομένη της ημέρας που κατατίθεται στον Δήμο ή στην Κοινότητα η αίτηση για τη χορήγηση της άδειας, στην οποία όμως επισυνάπτονται όλα τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά. Με την κατάθεση της αίτησης και εφόσον διαπιστωθεί ότι επισυνάπτονται όλα τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά (ως προς τον αριθμό και το είδος και χωρίς έλεγχο του περιεχομένου τους), ο οικείος Δήμος ή η Κοινότητα χορηγεί στον ενδιαφερόμενο βεβαίωση για την πληρότητα της αίτησης.

Από την επόμενη ημέρα της ημερομηνίας που αναγράφεται στη βεβαίωση αρχίζει να υπολογίζεται η προθεσμία των 65 ημερών. Εάν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία των 65 ημερών, λογίζεται ότι η άδεια έχει χορηγηθεί και το κατάστημα λειτουργεί νόμιμα. Εφόσον συντρέξει περίπτωση ανάκλησης της κατά πλάσμα δικαίου χορηγηθείσας άδειας, εφαρμόζονται τα γενικώς ισχύοντα για την ανάκληση των διοικητικών πράξεων (βλ. και άρθρο 21 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, ν. 2690/1999, ΦΕΚ Α' 45), όπως ακριβώς συμβαίνει και με τις λοιπές περιπτώσεις αδειών.

Για την απόδειξη της κατά πλάσμα δικαίου χορηγηθείσας άδειας, ο οικείος Δήμος ή η Κοινότητα χορηγεί, από την επομένη της συμπλήρωσης της προθεσμίας των 65 ημερών και εφόσον δεν έχει ολοκληρωθεί η έκδοση της άδειας, βεβαίωση.⁵⁴

Είναι αυτονόητο ότι ο Δήμος ή η Κοινότητα χορηγεί στον ενδιαφερόμενο την άδεια ίδρυσης και λειτουργίας καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος, μόλις ολοκληρωθούν οι προβλεπόμενοι έλεγχοι, παρά το γεγονός ότι μπορεί να έχει παρέλθει το διάστημα των 65 ημερών, αφού η άδεια πρέπει να είναι αναρτημένη εντός του καταστήματος για να είναι ευχερής ο έλεγχος από τα ελεγκτικά όργανα. Εφόσον, μετά τη χορήγηση της βεβαίωσης για την κατά πλάσμα δικαίου αποκτηθείσα άδεια, ο Δήμος ή Κοινότητα διαπιστώσει ότι δεν πληρούνται οι προβλεπόμενες προϋποθέσεις για την έκδοσή της, μπορούν να προβούν σε ανάκληση της βεβαίωσης. Προκειμένου για ελλείψεις, οι οποίες μπορούν να διευθετηθούν και να συμπληρωθούν (π.χ. εκτέλεση πρόσθετων τεχνικών εργασιών στο κατάστημα ή προμήθεια ειδικού εξοπλισμού), ο Δήμος ή Κοινότητα τάσσουν εύλογη ρητή προθεσμία στον ενδιαφερόμενο για την άρση της πλημμέλειας. Αν παρέλθει η προθεσμία αυτή και ο ενδιαφερόμενος δεν συμμορφωθεί, καθώς και αν η πλημμέλεια δεν μπορεί να διευθετηθεί (π.χ. διότι το κτίριο στο οποίο πρόκειται να λειτουργήσει το κατάστημα δεν διαθέτει την επιφάνεια που προβλέπει ο νόμος), τότε γίνεται ανάκληση της χορηγηθείσας άδειας, σύμφωνα με τα ανωτέρω και η σχετική βεβαίωση παύει να ισχύει.

⁵⁴ «Βεβαίωση

Βεβαιώνεται ότι στον/στην χορηγείται άδεια ίδρυσης και λειτουργίας καταστήματος..... ,σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 της υπ' αριθμ. 10551/26.2.2007 απόφασης (ΦΕΚ Β' 246).

(Ημερομηνία)

Με το άρθρο 4 αντικαθίσταται το ποινικό μητρώο, όπου αυτό απαιτείται, για την χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος με υπεύθυνη δήλωση στην οποία αναγράφονται όσα αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου αυτού.

Με το άρθρο 5 δίνεται η δυνατότητα στον ενδιαφερόμενο να ζητήσει άδεια λειτουργίας μουσικών οργάνων για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο ή μικρότερο αυτού που έχει προσδιορίσει ο Δήμος ή η Κοινότητα.

- Θεσπίζεται τεκμήριο νομιμότητας λειτουργίας μουσικών οργάνων μέχρι την ανανέωση της άδειας,
- Σε περίπτωση μεταβίβασης καταστήματος μεταβιβάζεται και η τυχόν άδεια μουσικών οργάνων καθώς και η άδεια χρήσης κοινόχρηστου χώρου για το υπόλοιπο της ισχύος τους στο νέο πρόσωπο.

Με το άρθρο 6 προσδιορίζονται οι περιπτώσεις αντικατάστασης της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος και απλοποιείται περαιτέρω η σχετική διαδικασία. Ειδικότερα, για όλες τις περιπτώσεις, ακόμη και για τη μεταβίβαση της επιχείρησης, η άδεια αντικαθίσταται με την υποβολή από τον ενδιαφερόμενο των προβλεπόμενων δικαιολογητικών, χωρίς να ακολουθείται καμιά άλλη διαδικασία, εντός αποκλειστικής προθεσμίας 5 ημερών. Η νέα άδεια κοινοποιείται στην αρμόδια Διεύθυνση Υγείας της οικείας Νομαρχίας.

Με τη ρύθμιση αυτή ενισχύεται η εμπιστοσύνη που πρέπει να επιδεικνύει η Διοίκηση απέναντι στον πολίτη, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι απεκδύεται του δικαιώματός της να προβαίνει στους κατά την κρίση της αναγκαίους ελέγχους για τη διαπίστωση της νόμιμης λειτουργίας των καταστημάτων. Άλλωστε υποχρεούται, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 4 αυτής της Κ.Υ.Α., να πραγματοποιεί δειγματοληπτικούς ελέγχους στις υποβαλλόμενες

υπεύθυνες δηλώσεις που αντικαθιστούν δικαιολογητικά (άρθρο 10 παρ.3 του ν. 3230/2004).

Αν αναπτύσσεται εντός του ήδη νομίμως λειτουργούντος καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος νέα δραστηριότητα, εφόσον αυτή δεν απαγορεύεται από τις κείμενες διατάξεις και με τους όρους και τις προϋποθέσεις που αυτή ενδεχομένως επιτρέπεται, π.χ. προκειμένου για πρατήριο άρτου εντός υπεραγοράς τροφίμων, τότε η άδεια λειτουργίας αντικαθίσταται με νέα εντός αποκλειστικής προθεσμίας 15 ημερών.

1. Προσδιορίζονται επακριβώς τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την αντικατάσταση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος και, ως εκ τούτου, ο Δήμος ή η Κοινότητα δεν νομιμοποιείται να ζητά οποιοδήποτε άλλο δικαιολογητικό.

Με το άρθρο 7 ορίζεται ότι στο σχεδιάγραμμα του καταστήματος που κατατίθεται ως δικαιολογητικό για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας καταστήματος βεβαιώνεται αυθημερόν από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία ότι το κτίριο είναι νόμιμο και ότι ο χώρος του καταστήματος είναι κύριας χρήσης προοριζόμενος για κατάστημα.

Με το άρθρο 8 και ειδικότερα με τις παρ. 1, 2, και 3 επέρχονται τροποποιήσεις στις διατάξεις των άρθρων 7 και 43 της Α1β/8577/83 υγειονομικής διάταξης.

Με την παρ. 4 του άρθρου αυτού προβλέπεται ότι, προκειμένου για έκδοση άδειας σε εταιρική επιχείρηση, δεν απαιτείται πλέον ο οριζόμενος ως υγειονομικός ή αγορανομικός υπεύθυνος – ο οποίος πρέπει να συνδέεται εργασιακά με την επιχείρηση - να είναι ένας από τους εταίρους της επιχείρησης ή μέλος του Δ.Σ. αυτής ή νόμιμος εκπρόσωπός της, αλλά ορίζεται οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο, το όνομα του οποίου γνωστοποιείται στον οικείο Δήμο ή Κοινότητα από τον νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας, επισυνάπτοντας δήλωση αποδοχής του οριζόμενου προσώπου.

Με το άρθρο 22 του ν. 3536/2007 (ΦΕΚ τ. Α'42/23-2-2007) επέρχονται συμπληρωματικές ρυθμίσεις στις διατάξεις του άρθρου 80 του Δ.Κ.Κ. (ν.3463/2006). Με τις ρυθμίσεις αυτές για τη χορήγηση των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας

καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος εντός εγκαταστάσεων κύριων τουριστικών καταλυμάτων, όπως αυτά προσδιορίζονται από το νόμο 2160/93 (ΦΕΚ τ. Α'118), καθώς και για εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής περιλαμβανομένων και των κολυμβητικών δεξαμενών αρμόδιος είναι ο Ε.Ο.Τ.

Τέλος, διευκρινίζεται ότι από 1-1-2007 καταστήματα και επιχειρήσεις που λειτουργούν ως «κέντρα διασκέδασης» υποχρεούνται σύμφωνα με το Π.Δ 7/2001 (ΦΕΚ τ.Α'/184) να διαθέτουν χώρο στάθμευσης για τους πελάτες τους. Επομένως ο Δήμος ή η Κοινότητα πρέπει να έχει ήδη προβεί στην ανάκληση των αδειών λειτουργίας όσων καταστημάτων δεν έχουν συμμορφωθεί με την ανωτέρω ρύθμιση. Η ανακληθείσα εξ αυτού του λόγου άδεια επαναχορηγείται όταν εξευρεθεί χώρος στάθμευσης.

Εν συνέχεια με την **Εγκύκλιο 52169/08-10-2007β**⁵⁵ γίνεται λόγος για τις περιπτώσεις στις οποίες αντικαθίσταται η άδεια ίδρυσης και λειτουργίας καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος όταν εντός αυτού αναπτύσσεται νέα δραστηριότητα και είναι:

1. η προσθήκη νέων τμημάτων στα καταστήματα τροφίμων που καταναλώνονται σε άλλους χώρους έξω από εκείνους της διάθεσής τους. Δηλαδή μικτά καταστήματα τροφίμων (παντοπωλείο, οπωρολαχανοπωλείο, καφεκοπτείο κλπ). Επίσης, είναι δυνατή η προσθήκη της δραστηριότητας ψητοπωλείου ή οβελιστηρίου σε κρεοπωλείο (παρ. 4 του άρθρου 43 της Αιβ 8577/1983 Υγειονομικής Διάταξης όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 8 της Υ.Α. 10551/2007),
2. η προσθήκη νέων τμημάτων σε υπεραγορές τροφίμων με είδη που επιτρέπεται να πωλούνται στις υπεραγορές τροφίμων του άρθρου 44 της Αιβ 8577/83 Υγειονομικής Διάταξης,
3. η προσθήκη επιπλέον χρήσης ως ομοειδούς στα καταστήματα του άρθρου 40 και 42 της Αιβ 8577/83 Υγειονομικής Διάταξης. Δηλαδή

⁵⁵ Εγκύκλιος 52169/08-10-2007β

αντικαθίσταται η άδεια μόνο στις περιπτώσεις προσθήκης ομοειδών χρήσεων που εμπίπτουν σε ένα από τα αναφερόμενα στο άρθρα 40 & 42 της Αιβ 8577/83 Υγειονομικής Διάταξης καταστήματα, π.χ. προσθήκη καφέ σε μπαρ, πισαρίας σε εστιατόριο, γαλακτοπωλείου σε ζαχαροπλαστείο (ομοειδή του άρθρου 40), παγωτοπωλείου σε αναψυκτήριο (άρθρο 42),

4. Η προσθήκη όμως μη ομοειδούς χρήσης κατά τις διατάξεις του άρθρου 40 της εν λόγω Υ.Δ. απαιτεί νέα από αρχή άδεια γιατί θεωρείται ίδρυση νέου καταστήματος (π.χ. προσθήκη εστιατορίου σε καφέ),

5. η προσθήκη πρατηρίου άρτου σε ζαχαροπλαστεία, γαλακτοπωλεία, καταστήματα τροφίμων και ζαχαρωδών προϊόντων, στα μικτά καταστήματα τροφίμων και στις υπεραγορές τροφίμων (άρθρο 14 του ν. 3526/2007),

6. η προσθήκη παροχής υπηρεσιών διαδικτύου μόνον όμως στα καταστήματα του άρθρου 37 της Αιβ 8577/83 Υγειονομικής Διάταξης, δηλαδή στα καταστήματα προσφοράς ποτών, χωρίς φαγητό, σε καθισμένους πελάτες (όπως καφετέρια, κυλικείο, μπαρ) σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 1 της Υ.Α. 1107414/1491/Τ. & ΕΦ/26.11.03 περί όρων και προϋποθέσεων χορήγησης αδειών επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών διαδικτύου,

7. η προσθήκη λειτουργίας παιδότοπου κλειστού ή υπαιθρίου σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 της Υ.Α. 36873/2.7.07.

Ο Νόμος 2121/1993/Α 25⁵⁶ περί Πνευματικής ιδιοκτησίας, συγγενικά δικαιώματα και πολιτιστικά θέματα. Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.2 του άρθρου 63 προκειμένου να χορηγηθεί άδεια για τη χρήση μουσικών οργάνων και γενικά οποιαδήποτε άδεια σχετική με χώρο στον οποίο πρόκειται να εκτελεστούν δημόσια μουσικές συνθέσεις, απαιτείται η προσαγωγή έγγραφης άδειας δημόσιας εκτέλεσης, χορηγούμενης από τον οργανισμό συλλογικής διαχείρισης της εξουσίας δημόσιας εκτέλεσης.

⁵⁶ Ν 2121/1993/Α 25

Υγειονομικές Διατάξεις

Οι υγειονομικές διατάξεις⁵⁷, έχουν τη μορφή αποφάσεων του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας. Εάν αφορούν παράλληλα και την Προστασία του Περιβάλλοντος έχουν τη μορφή κοινών αποφάσεων του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας και του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Βασική υγειονομική διάταξη για τη χορήγηση των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας καταστημάτων και επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος είναι στην πλειοψηφία των περιπτώσεων η **ΥΔ Α1β/8577/1983 «περί υγειονομικού ελέγχου και αδειών ιδρύσεως και λειτουργίας των εγκαταστάσεων επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος καθώς και των γενικών και ειδικών όρων ιδρύσεως και λειτουργίας των εργαστηρίων και καταστημάτων τροφίμων ή / και ποτών» (ΦΕΚ 526/Β).**

Στο άρθρο 5 της ΥΔ Α1β/8577/1983 αναφέρεται ότι: «Καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος είναι τα καταστήματα στα οποία γίνεται παρασκευή ή και διάθεση σε πελάτες (καθισμένους, όρθιους, περαστικούς) φαγητών ή και γλυκισμάτων ή οποιουδήποτε άλλου παρασκευάσματος τροφίμων ή ποτών ή αποθήκευση ή συντήρηση ή εμπορία κάθε είδους τροφίμων ή ποτών, καθώς και τα καταστήματα προσφοράς υπηρεσιών εξαιτίας των οποίων μπορεί να προκληθεί βλάβη στη δημόσια υγεία, όπως αναλυτικά αναφέρονται στην παρούσα και στις άλλες υγειονομικές διατάξεις».

Μεταξύ των καταστημάτων και επιχειρήσεων για την λειτουργία των οποίων απαιτείται χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος περιλαμβάνονται και τα κυλικεία (άρθρο 37 και άρθρο 42 της ΥΔ Α1β/8577/1983). Οι άδειες ίδρυσης και λειτουργίας καταστημάτων και

⁵⁷ Πηγή www.eetaa.gr

επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος χορηγούνται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εφόσον τα μεν πρώτα είναι ενήλικα, τα δε δεύτερα έχουν νομίμως συσταθεί (άρθρο 1, παρ. 1 ΠΔ 457/90, άρθρο 6, παρ. 4 ΥΔ Α1β/8577/1983).

Το άρθρο 6, παρ. 4 της ΥΔ Α1β/8577/1983 αναφέρεται σε «νομικά πρόσωπα» γενικά, χωρίς να αποκλείει τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Συνεπώς, άδεια ιδρύσεως και λειτουργίας καταστήματος ή εργαστηρίου ή εργοστασίου υγειονομικού ενδιαφέροντος μπορεί να χορηγείται και σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, εφόσον η άσκηση της συγκεκριμένης δραστηριότητας προβλέπεται από την ιδρυτική του πράξη ή το καταστατικό ή από τις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία του.

Ακόμη με την Υγειονομική Διάταξη 3010/85/ Β 593⁵⁸ καθορίζονται μέτρα για την προστασία της δημόσιας υγείας από θορύβους μουσικής των κέντρων διασκέδασης και λοιπών καταστημάτων. Με βάση τις διατάξεις της συγκεκριμένης υγειονομικής διάταξης, η αρμόδια υγειονομική υπηρεσία, διενεργεί αυτοψία στο κατάστημα για την μέτρηση της ηχοστάθμης και γνωματεύει σχετικά, προκειμένου να χορηγηθεί άδεια λειτουργίας μουσικής. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 της Υγειονομικής αυτής Διάταξης, η επιτρεπόμενη μέγιστη ηχοστάθμη της μουσικής μέσα στα καταστήματα, τα οποία όπως αναφέρεται παραπάνω δεν θεωρούνται κέντρα διασκέδασης, προσδιορίζεται στα 80 db.

Συνεχίζοντας με τις υγειονομικές διατάξεις σχετικά με την 3/1996/Β15 Αστυνομική Διάταξη⁵⁹ όπως καθορίζονται μέτρα για την τήρηση της κοινής ησυχίας. Με τις διατάξεις του άρθρου 3 καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας μουσικής στα καταστήματα των άρθρων 37, 38, και 39 της Α1β/8577/83 Υ.Δ.. Ειδικότερα με την παρ. 2 του άρθρου αυτού προσδιορίζονται τα στοιχεία, που πρέπει να αναγράφονται στην χορηγούμενη άδεια και ορίζεται, ότι η άδεια χορηγείται, εφόσον δεν διαταράσσεται η ησυχία των κατοίκων.

⁵⁸ www.eetaa.gr 22/10/2009

⁵⁹ www.ypes.gr (19/10/2009)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο: Αφαίρεση και ανάκληση άδειας καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος

4.1 Η αρμοδιότητα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης να ανακαλεί και να αφαιρεί άδειες καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος-Υπάρχουσα νομοθεσία

Οι ΟΤΑ έχουν την αρμοδιότητα να ανακαλούν και να αφαιρούν τις άδειες καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος σε ορισμένες περιπτώσεις που θα αναλύσουμε με βάση το θεσμικό πλαίσιο. Αξίζει καταρχήν να κάνουμε μια διαφοροποίηση μεταξύ ανάκλησης και αφαίρεσης άδειας.

- 1. Η ανάκληση αφορά όλα τα καταστήματα**
- 2. Η αφαίρεση αφορά μόνο τα καταστήματα του Π.Δ 180/79 ως διοικητική κύρωση**

4.1.2 Ανάκληση

Σύμφωνα με την Α1β/8577/1983 Υγειονομική Διάταξη (άρθρο 6 παρ. 5), η μεταφορά, επέκταση ή αλλαγή καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος καθώς και η ουσιώδης τροποποίηση των υγειονομικών όρων λειτουργίας του «θεωρείται ίδρυση νέου καταστήματος».

Λόγοι Ανάκλησης

1. επέκταση σε χώρο
2. αλλαγή χρήσης
3. ουσιώδης τροποποίηση των υγειονομικών όρων λειτουργίας
4. απαγόρευση λειτουργίας από Νομάρχη
5. έλλειψη θέσεων στάθμευσης κέντρων

6. λόγιο δημοσίου συμφέροντοσ

4.1.3 Αφαίρεση τησ άδειασ λειτουργιάσ

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του ΠΔ 180/1979⁶⁰ η αφαίρεση άδειασ λειτουργιάσ αποτελεί διοικητική κύρωση που επιβάλλεται προκειμένου να διασφαλιστεί η δημόσια υγεία, καθώς και η δημόσια τάξη και ασφάλεια που διασαλεύονται από υγειονομικές παραβάσεις, παραβιάσεις διατάξεων που αφορούν την κοινή ησυχία και τη διακίνηση ναρκωτικών. Η κύρωση αυτή επιβάλλεται και προς αντιμετώπιση των κινδύνων που συνεπάγεται η εκμετάλλευση καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντοσ από άτομα που έχουν διαπράξει ορισμένα σοβαρά αδικήματα.

4.1.4 Προσωρινή αφαίρεση

Η προσωρινή αφαίρεση τησ άδειασ λειτουργιάσ είναι μια μορφή διοικητικής ποινής που προβλέπεται με την παρ 2 του άρθρου 2 και την παρ. 1 του άρθρου 4 του ΠΔ 180/1979. Σύμφωνα, λοιπόν, με την παρ. 6 του άρθρου 80 ΚΔΚ, αρμόδιο όργανο για την προσωρινή αφαίρεση τησ άδειασ λειτουργιάσ καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντοσ είναι ο Δήμαρχοσ ή ο Πρόεδροσ Κοινότητας, οι οποίοι είναι υποχρεωμένοι να λάβουν την εν λόγω απόφαση εντόσ δεκαπέντε (15) ημερών από την συνδρομή των εξής προϋποθέσεων:

1) Βεβαίωση από αστυνομικά όργανα τριών (3) συνολικών παραβάσεων, εντόσ έτουσ, των διατάξεων του άρθρου 4 ΠΔ 180/1979 , των διατάξεων που ισχύουν κάθε φορά για την κοινή ησυχία (ΑΔ 3/1996 και άρθρο 417 ΠΚ), τη λειτουργία μουσικής χωρίς άδεια, την είσοδο ανηλίκων σε κέντρα διασκέδασης και αμιγή μπαρ και την κατανάλωση από αυτούσ οινοπνευματωδών ποτών χωρίς συνοδεία γονέων ή κηδεμόνων (ΠΔ 36/1994), την παραβίαση των όρων και προϋποθέσεων τησ κατεχόμενης άδειασ λειτουργιάσ μουσικής ή το ωράριο λειτουργιάσ του καταστήματοσ ή

⁶⁰ Προεδρικό Διάταγμα 180/1979

2) Έκδοση ύστερα από μηνύσεις ιδιωτών, τριών (3) καταδικαστικών αποφάσεων για παράβαση των προηγούμενων διατάξεων.

Και όταν σύμφωνα με το (άρθρ. 2 παρ. 3 και άρθρ. 4 παρ. 1 ΠΔ 180/1979)

- 1) Γίνεται διακίνηση ή χρήση ναρκωτικών ή
- 2) Συχνάζουν αντικοινωνικά, κακοποιά ή ύποπτα διακίνησης ναρκωτικών άτομα ή
- 3) Λαμβάνουν χώρα σοβαρές αταξίες αντικοινωνικού χαρακτήρα που προκαλούν το κοινό αίσθημα ή δημιουργούν κίνδυνο για τη δημόσια τάξη ή ασφάλεια, τη νεολαία και τα ήθη.

4.1.5 Οριστική Αφαίρεση

Η οριστική αφαίρεση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των ΚΥΕ που αναφέρθηκαν παραπάνω αποτελεί διοικητική κύρωση. Σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 80⁶¹ ΚΔΚ, αρμόδιο όργανο για την οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας είναι στους δήμους η δημορχιακή επιτροπή και στις κοινότητες το κοινοτικό συμβούλιο, τα οποία οφείλουν μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την συνδρομή των προϋποθέσεων να λάβουν την σχετική απόφαση. Αμέσως μετά, ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος της κοινότητας, είναι υποχρεωμένοι, εφόσον λήφθηκε απόφαση για οριστική αφαίρεση άδειας, να προχωρήσουν στην παροχή εντολής για τη σφράγιση του καταστήματος. Η οριστική αφαίρεση της άδειας προβλέπεται στις εξής περιπτώσεις:

- 1) Καταδίκη για εγκλήματα του Αρ, 1 παρ. 2 ΠΔ 180/1979⁶²
- 2) Παραβίαση σφράγισης
- 3) Τρεις αποφάσεις προσωρινής + νέα παράβαση

⁶¹ Άρθρο 80

⁶² Π. Δ 180/1979

4.1.6 Σφράγιση καταστήματος

Η σφράγιση καταστήματος Υγειονομικού Ενδιαφέροντος ,έχει ως στόχο την διασφάλιση στην πράξη της διακοπής λειτουργίας του καταστήματος όταν αυτή προβλέπεται από το νόμο. Η σφράγιση γίνεται με γραπτή εντολή του δημάρχου ή προέδρου της κοινότητας από τη δημοτική αστυνομία ή το όργανο που ορίζεται για τον σκοπό αυτόν από το οικείο δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο και αποτελείται από υπαλλήλους ή και αιρετούς στην περίπτωση που δεν έχει συσταθεί δημοτική αστυνομία (άρθρ. 80 παρ. 7 ΚΔΚ). Η ίδια διάταξη προβλέπει ότι «το αρμόδιο όργανο, κατά την εκτέλεση των ανωτέρω πράξεων, δύναται, όπου κρίνει αναγκαίο, να ζητά τη συνδρομή της Ελληνικής Αστυνομίας, η οποία υποχρεούται να την παρέχει, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 159 και 161 του ΠΔ 141/1991 (ΦΕΚ 58 Α)».

Σύμφωνα με το άρθρο 80 παρ. 6, ο δήμαρχος οφείλει να παρέχει την εντολή προς σφράγιση, ενώ η παράβαση των σχετικών διατάξεων χαρακτηρίζεται ως «πειθαρχικό αδίκημα και παράβαση καθήκοντος» και τιμωρείται κατά τις διατάξεις των άρθρων 142 και 143 του ΚΔΚ και κατά το άρθρο 259 του Ποινικού Κώδικα

Στην σχετική νομοθεσία, η σφράγιση προβλέπεται ρητά:

1. Για τα καταστήματα Υγειονομικού Ενδιαφέροντος που λειτουργούν χωρίς άδεια ή βάσει άδειας που εκδόθηκε στο όνομα άλλου προσώπου και "κλείνονται αυτεπαγγέλτως» (άρθρ. 9 ΑΝ 2520/1940 και 6 παρ. 9 Α1 β/8577 Υγ.Διάταξης).
2. Όταν ο Νομάρχης επιβάλλει την προσωρινή ή οριστική απαγόρευση λειτουργίας καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος κατά το άρθρο 11 παρ. 1 της Α1 β/8577 Υγ.Διάταξης
3. Όταν ανακαλείται ή αφαιρείται προσωρινά ή οριστικά η άδεια καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος , καθώς και όταν αυτή παύει να ισχύει (άρθρ. 2 παρ. 2 ΠΔ 180/1979, άρθρ. 6 παρ. 7 και 9 της Α1 β/8577 Υγ.Διάταξης, άρθρ. 80 παρ. 6 ΚΔΚ).

Σε κάθε περίπτωση, πάντως, είναι προφανές ότι η Δημοτική Αρχή πρέπει να προβαίνει στην επιβολή των διοικητικών κυρώσεων και την λήψη των

προβλεπόμενων από το νόμο διοικητικών μέτρων και υλικών ενεργειών και να μην αναμένει την έκδοση αθωωτικών αποφάσεων από τα Ποινικά Δικαστήρια, στις περιπτώσεις εκείνες παραβιάσεων που ανακύπτουν και ποινικά αδικήματα.

Ως προς την διαδικασία σφράγισης, ο νέος ΚΔΚ παρέχει εξουσιοδότηση (άρθρ. 80 παρ. 9) για την έκδοση Υπουργικής Απόφασης των Υπουργών ΕΣΔΔΑ, ΥΠΕΧΩΔΕ και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με την οποία θα καθορίζονται, μεταξύ άλλων, και ο τρόπος σφράγισης των καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος. Στην πράξη, σήμερα, ακολουθείται συνήθως η διαδικασία που τηρούσαν παλαιότερα οι τότε αρμόδιες αστυνομικές αρχές. Ο εκμεταλλευτής καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος ειδοποιείται εγγράφως για την αιτία, αλλά και την ακριβή ημερομηνία και ώρα σφράγισης του καταστήματός, ενώ καλείται παράλληλα να απομακρύνει εγκαίρως τα ευαλλοίωτα ή ευπαθή είδη που βρίσκονται εντός του καταστήματός του. Η ίδια η σφράγιση συνδυάζεται με το κλείδωμα και την αφαίρεση των κλειδιών του καταστήματος, ενώ για κάθε σφράγιση συντάσσεται και σχετική έκθεση από το αρμόδιο όργανο που την πραγματοποίησε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο: Η αρμοδιότητα άσκησης χορηγίας άδειας καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος. Η περίπτωση του Δήμου Χαλκιδέων.

5.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κύρια στοιχεία του Δήμου Χαλκιδέων

Η Χαλκίδα⁶³ είναι η πρωτεύουσα και ο κύριος λιμένας του νομού Εύβοιας της περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας.

Είναι κτισμένη στις δύο πλευρές του πορθμού του Ευρίπου με το ένα κομμάτι της να βρίσκεται στην νήσο Εύβοια και το άλλο της στην Στερεά Ελλάδα. Στην ηπειρωτική πλευρά της στον λόφο της Κανήθου δεσπόζει το ενετικό κάστρο του Καράμπαμπα που μαζί με την γέφυρα του Ευρίπου και το μοναδικό φαινόμενο αλλαγής της κατεύθυνσης των υδάτων ανά έξι ώρες και ενδιάμεσα μίας ώρας στασιμότητας αποτελούν τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της. Σύμφωνα με την απογραφή του 2001 η Χαλκίδα έχει πληθυσμό 55.264 κατοίκους.

⁶³ Πηγή Wikipedia 22/10/2009

5.2 Τμήμα αδειών καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος

Το τμήμα χορήγησης (εκχώρησης) αδειών σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος του Δήμου Χαλκιδέων είναι το τμήμα από το οποίο αδειοδοτούνται όλα τα ΚΥΕ του Δήμου και έχει πάρα πολλές αρμοδιότητες όπως χορήγηση, αντικατάσταση, ανάκληση, αφαίρεση αδειών. Το τμήμα αυτό στελεχώνεται από ένα μόνο άτομο αρμόδιο για αυτά τα θέματα.

5.3 Τοπικές Κανονιστικές Διατάξεις και Εισηγήσεις του Δήμου Χαλκιδέων

Στο Δήμο Χαλκιδέων έχει εκδοθεί η 255/1997 Τοπική Κανονιστική Διάταξη η οποία προβλέπει την απαγόρευση λειτουργίας γραφείων τελετών στην Οδό Κοτοπούλη της Χαλκίδας. Αυτό συνέβη μετά από καταγγελίες των κατοίκων της περιοχής για το λόγο ότι είχαν συγκεντρωθεί αρκετά στην συγκεκριμένη οδό, πράγμα το οποίο τους προξενούσε μια αρνητική ατμόσφαιρα και επιπτώσεις στην ψυχολογία τους. Επίσης έχει πραγματοποιηθεί και μια εισήγηση του Υπεύθυνου των Καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος στο Δ.Σ, η οποία προβλέπει την λειτουργία μουσικής έως τις 02.30 τα ξημερώματα, χειμώνα και καλοκαίρι με κλειστές πόρτες και παράθυρα. Κάτι το οποίο καταστρατηγείται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο: Έρευνα στο δήμο Χαλκιδέων

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε με την μορφή συνέντευξης σε υπάλληλο του Δήμου Χαλκιδέων. Η συνέντευξη είναι για την περίπτωση ανάκλησης και χορήγησης άδειας.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΟ ΑΡΜΟΔΙΟ ΤΜΗΜΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ: ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

ΑΝΑΚΛΗΣΗ

1. Έχουν ανακληθεί άδειες λειτουργίας;

Ναι έχουν ανακληθεί αρκετές φορές.

2. Εάν ναι ανακλήθηκαν μετά από καταγγελία διότι δεν τήρησαν τους όρους ή υπήρξε παρατυπία κατά την έκδοση;

Οι άδειες αυτές ανακλήθηκαν μετά από καταγγελία κατοίκου στην αστυνομία η από αυτούσιο έλεγχο της αστυνομίας. Συνήθως όμως μετά από επίσκεψη της αστυνομίας στο χώρο του καταστήματος.

3. Ποιες κατηγορίες αδειών είναι η συχνότερα ανακαλούμενες λόγω καταγγελίας.

Οι συχνότερα ανακαλούμενες άδειες είναι αυτές των κέντρων διασκέδασης και ειδικότερα των καφέ-μπαρ.

4. Κινείται άμεσα η διαδικασία ανάκλησης και ποιος είναι περίπου ο χρόνος που απαιτείται για την αφαίρεση

Η διαδικασία ανάκλησης κινείται άμεσα και ο χρόνος που απαιτείται για την αφαίρεση είναι περίπου είκοσι μέρες.

ΧΟΡΗΓΗΣΗ

5. Ποιες είναι οι κατηγορίες αδειών που χορηγούνται συχνότερα;

Οι κατηγορίες αδειών που χορηγούνται συχνότερα είναι τα mini markets και τα περίπτερα.

6. Ποια προβλήματα παρατηρούνται κατά τη χορήγηση;

Κατά την χορήγηση συνήθως παρατηρούνται τα εξής προβλήματα:

- Τα καταστήματα επικοινωνούν με κατοικίες.
- Με άλλα καταστήματα.
- Με εσωτερικούς κοινόχρηστους χώρους.

7. Έχετε εντοπίσει κενά στη νομοθεσία για τη χορήγηση άδειας και αν ναι ποια είναι;

Τα κενά που υπάρχουν στη νομοθεσία είναι τα εξής:

1. Δεν υπάρχει εναρμόνιση της νομοθεσίας στους κανονισμούς της Ε.Ε.
2. Δεν υπάρχουν μόνιμες νομοθετικές επιτροπές.
3. Δεν υπάρχει συνεργασία μεταξύ συναρμόδιων υπουργείων.
4. Δεν εφαρμόζονται συστήματα ποιότητας στη Δημόσια Διοίκηση.
5. Μη επιμόρφωση των εποπτών Υγείας.
6. Δεν υπάρχει μηχανοργάνωση των τμημάτων υγειονομικού ελέγχου.
7. Ο μεγάλος αριθμός των απαιτούμενων δικαιολογητικών (20-30, ή και περισσότερων σε ειδικές περιπτώσεις), πολλά από τα οποία

εξυπηρετούν άλλους, ελεγκτικούς ή
διαπιστωτικούς, σκοπούς της Διοίκησης.

8. Ο μεγάλοι χρόνοι ολοκλήρωσης των
διαδικασιών αδειοδότησης, που σε πολλές
περιπτώσεις ξεπερνούν τις 100 ημέρες, και για τους
οποίους δεν ισχύουν μέγιστες, αποκλειστικές,
προθεσμίες

9. Η εμπλοκή περισσότερων της μιας υπηρεσιών
με τις οποίες πρέπει να έρθει σε επαφή ο
ενδιαφερόμενος.

8. Ποιες είναι οι συχνότερες αιτίες καταγγελίας;

Οι συχνότερες αιτίες καταγγελίας είναι αυτές της ηχορύπανσης, προβλήματα κοινής ησυχίας, προβλήματα με τις καμινάδες των καταστημάτων ιδίως σε πολυκατοικίες και θέματα που αφορούν τα τραπεζοκαθίσματα των καταστημάτων.

9. Έχουν εντοπισθεί προβλήματα κατά το διάστημα της προέγκρισης και αν ναι πώς αντιμετωπίζονται;

Προβλήματα τα οποία παρατηρούνται κατά την προέγκριση είναι θέματα κυρίως για χρήσεις γης, προβλήματα με την επάρκεια και την καταλληλότητα των αποχωρητηρίων και οι επικίνδυνες και ενοχλητικές οσμές που προέρχονται από τα καταστήματα. Ακόμη και η ακαταλληλότητα των κτιρίων καθώς και η ανεπάρκεια του εμβαδού και του ύψους που απαιτείται κάθε φορά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο: Έρευνα σε κατοίκους του Δήμου Χαλκιδέων

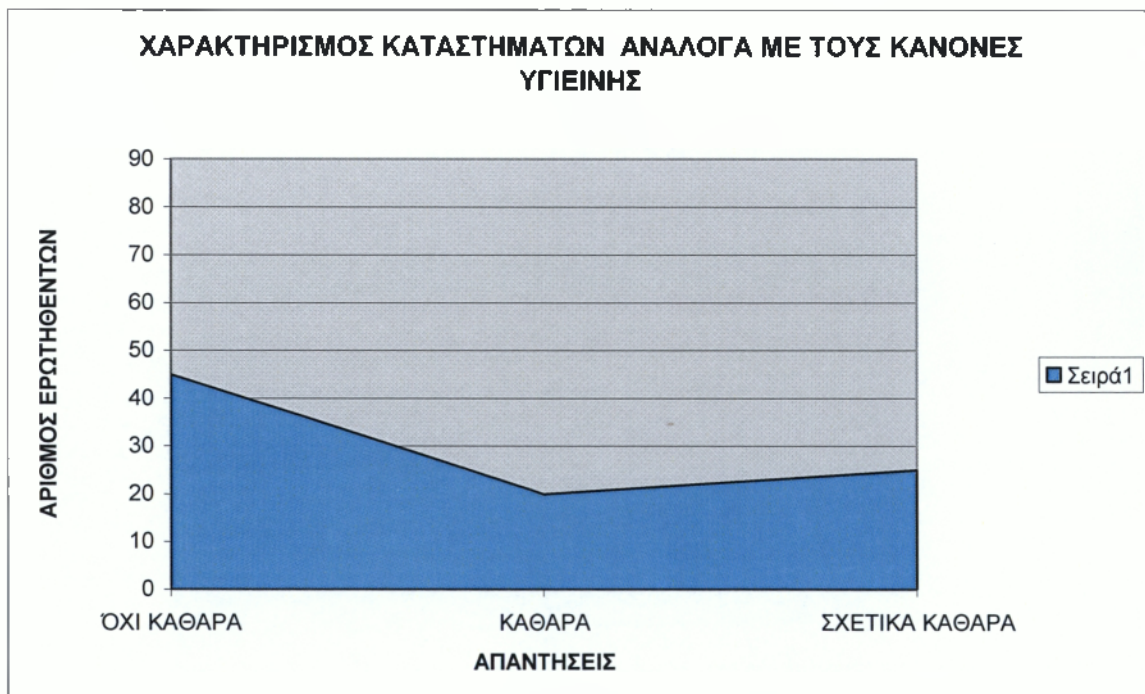
Μεθοδολογία: Ερωτηματολόγιο- Στατιστικά στοιχεία

ΕΡΩΤΗΣΗ 1

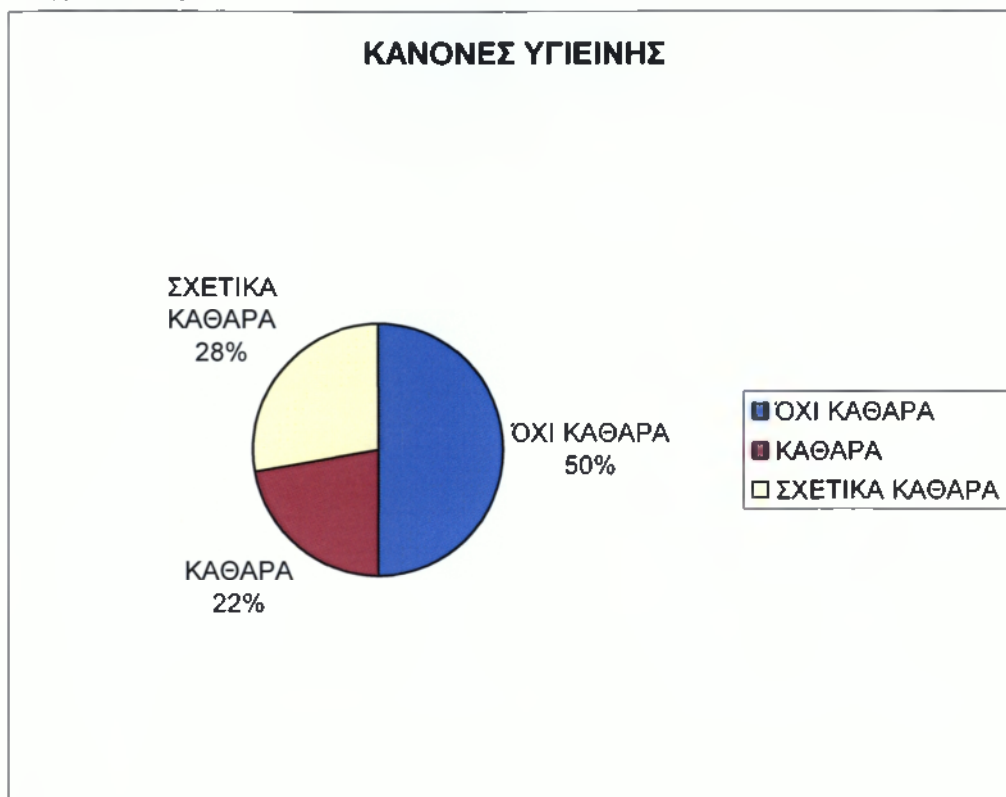
Πως θα χαρακτηρίζατε τα καταστήματα της περιοχής σας όσον αφορά τους κανόνες υγιεινής;

Ερωτήθηκαν 90 άτομα από τα οποία 45 απάντησαν όχι καθαρά, 20 καθαρά και 25 σχετικά καθαρά.

Διάγραμμα 1α

Διάγραμμα 1β

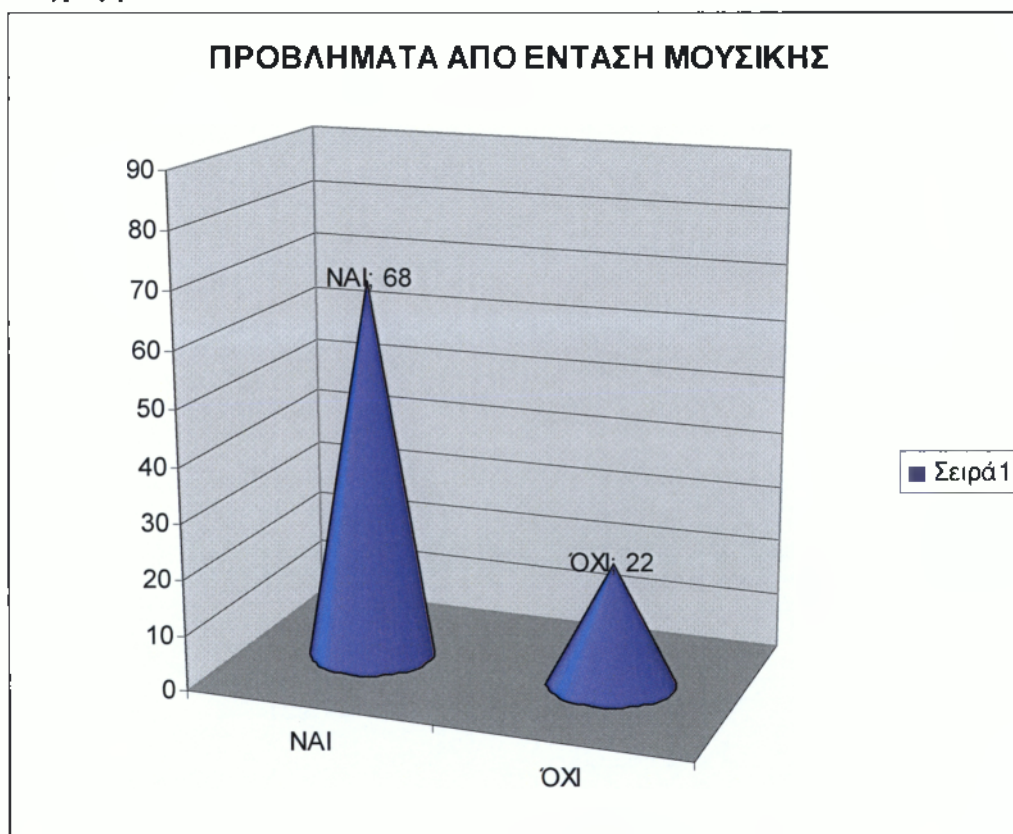
Επεξήγηση διαγράμματος 1β: Το 50% απάντησε ότι δεν είναι καθαρά, το 28% ότι είναι σχετικά καθαρά και το 22% καθαρά. Τα περισσότερα καταστήματα απ' ότι φαίνεται δεν τηρούν τους κανόνες υγιεινής.

ΕΡΩΤΗΣΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

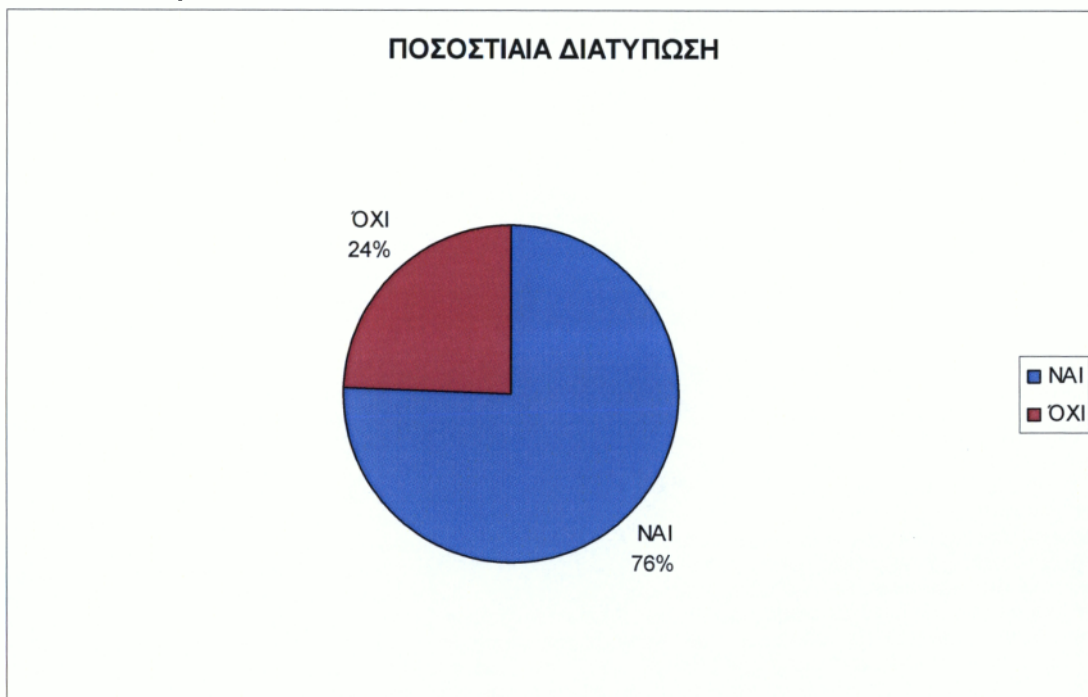
Σας ενοχλεί η ένταση της μουσικής; Ναι η όχι

Από τους 90 οι 68 απάντησαν ΝΑΙ και οι 22 ΟΧΙ.

Διάγραμμα 2α

Διάγραμμα 2β

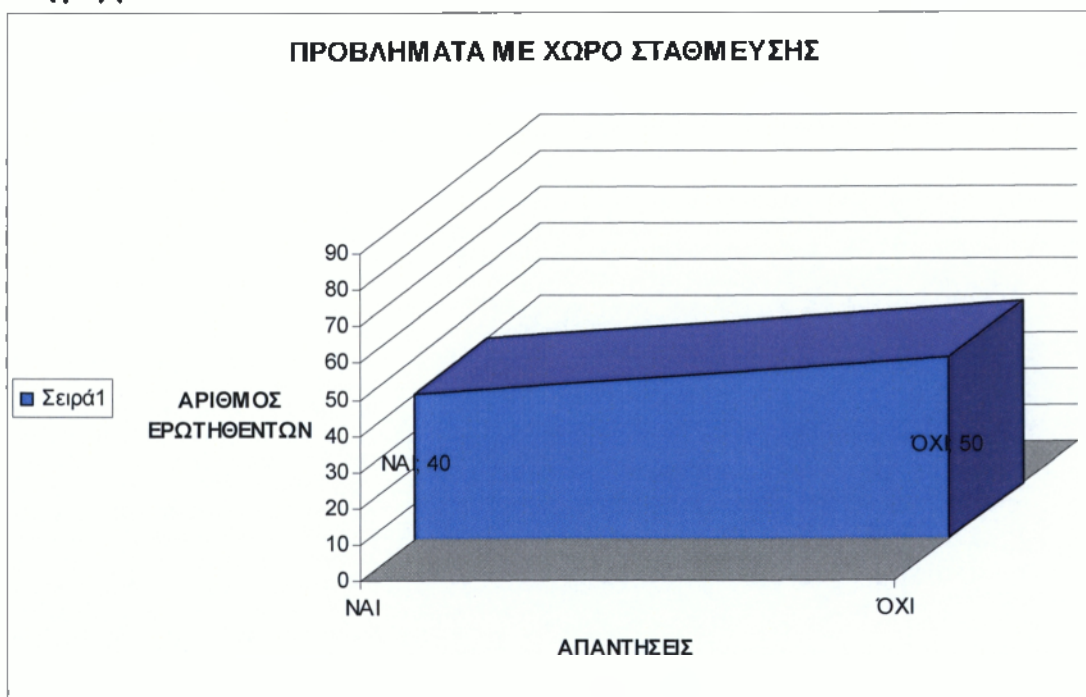
Επεξήγηση διαγράμματος 2β: Το 76% απάντησε ΝΑΙ και το 24% ΟΧΙ. Η ένταση της μουσικής είναι ένα θέμα που πρέπει να αντιμετωπιστεί.

ΕΡΩΤΗΣΗ ΤΡΙΤΗ

Αντιμετωπίζετε πρόβλημα με το χώρο στάθμευσης του αυτοκινήτου σας λόγω των καταστημάτων που υπάρχουν κοντά στην οικία σας; ΝΑΙ Η ΟΧΙ

Από τους 90 κατοίκους οι 40 απάντησαν ΝΑΙ και οι 50 ΟΧΙ

Διάγραμμα 3α

Διάγραμμα 3β

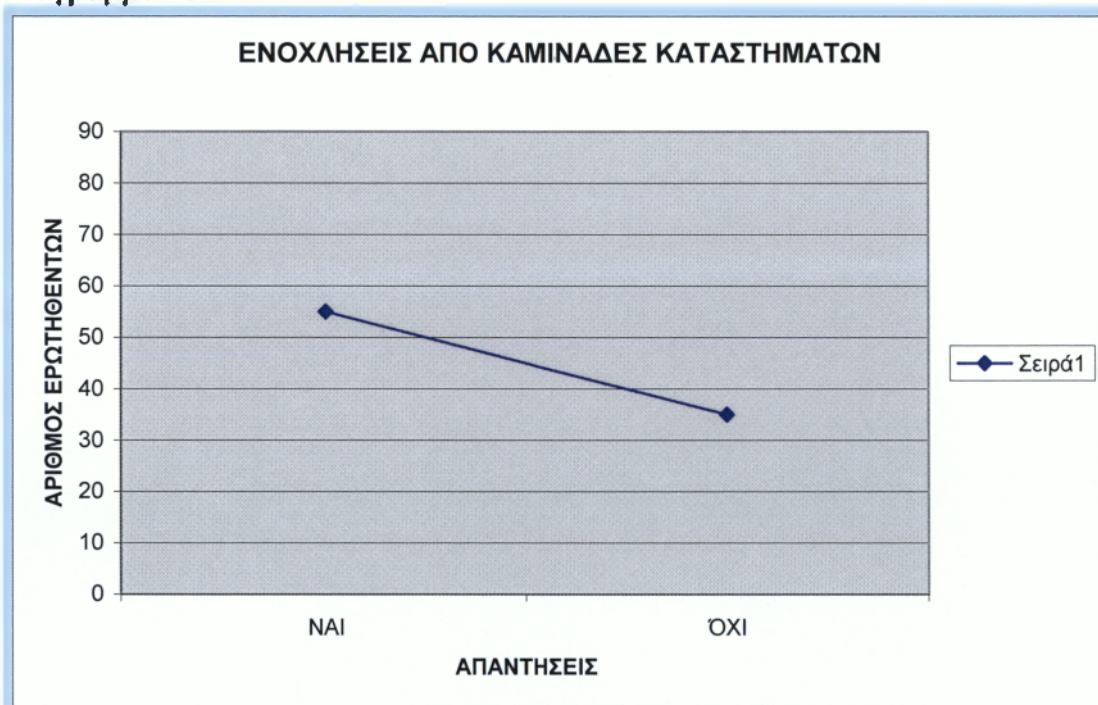
Επεξήγηση διαγράμματος 3β: Το 56% απάντησε ΝΑΙ και το 44% ΟΧΙ. Αυτό μας δείχνει πως οι περισσότεροι ερωτηθέντες έχουν πρόβλημα με την στάθμευση του αυτοκινήτου τους λόγω των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος.

ΕΡΩΤΗΣΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

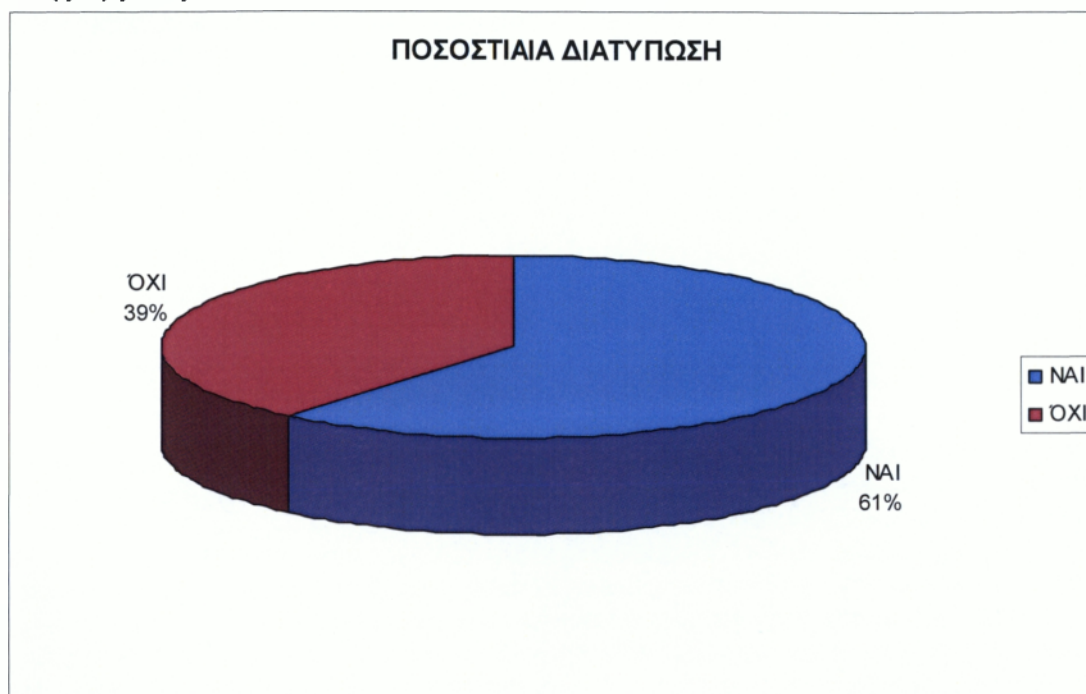
Σας ενοχλούν οι καμινάδες των καταστημάτων; ΝΑΙ Η ΟΧΙ

Από τους 90 οι 55 απάντησαν ΝΑΙ και οι 35 ΟΧΙ.

Διάγραμμα 4α

Διάγραμμα 4β

Επεξήγηση διαγράμματος 4β: Το 61% απάντησε ΝΑΙ και το 39% ΟΧΙ.

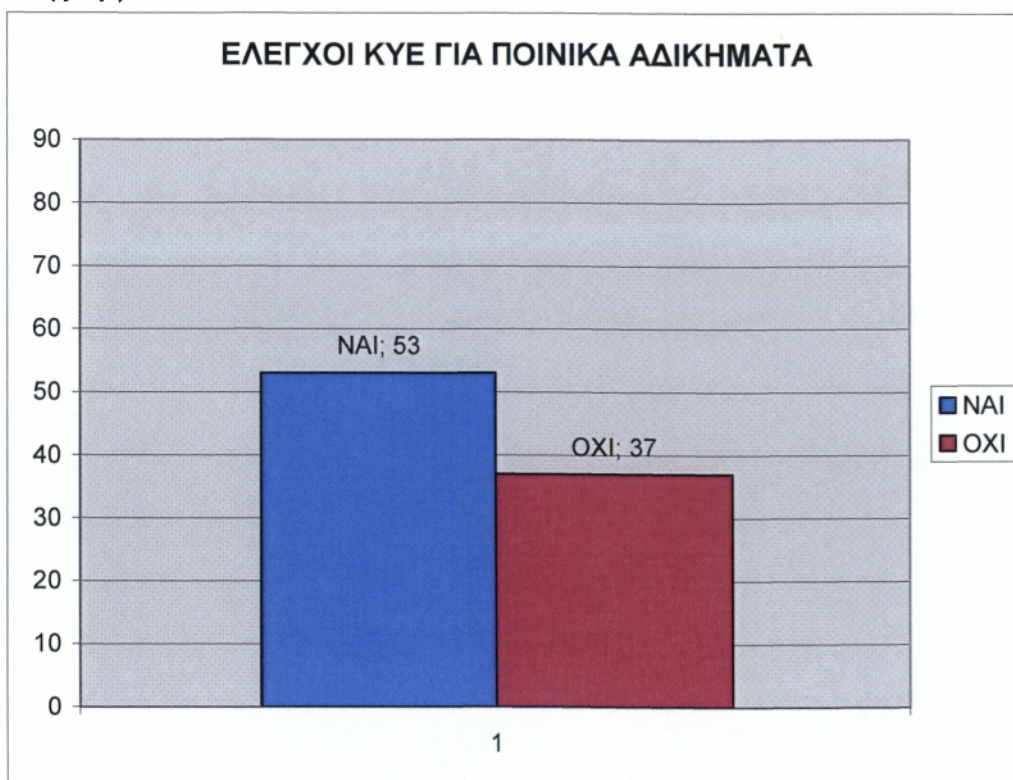
Αποδεικνύεται πως υπάρχει πρόβλημα με τις καμινάδες των καταστημάτων. Δεν τηρούν το προβλεπόμενο ύψος.

ΕΡΩΤΗΣΗ ΠΕΜΠΤΗ

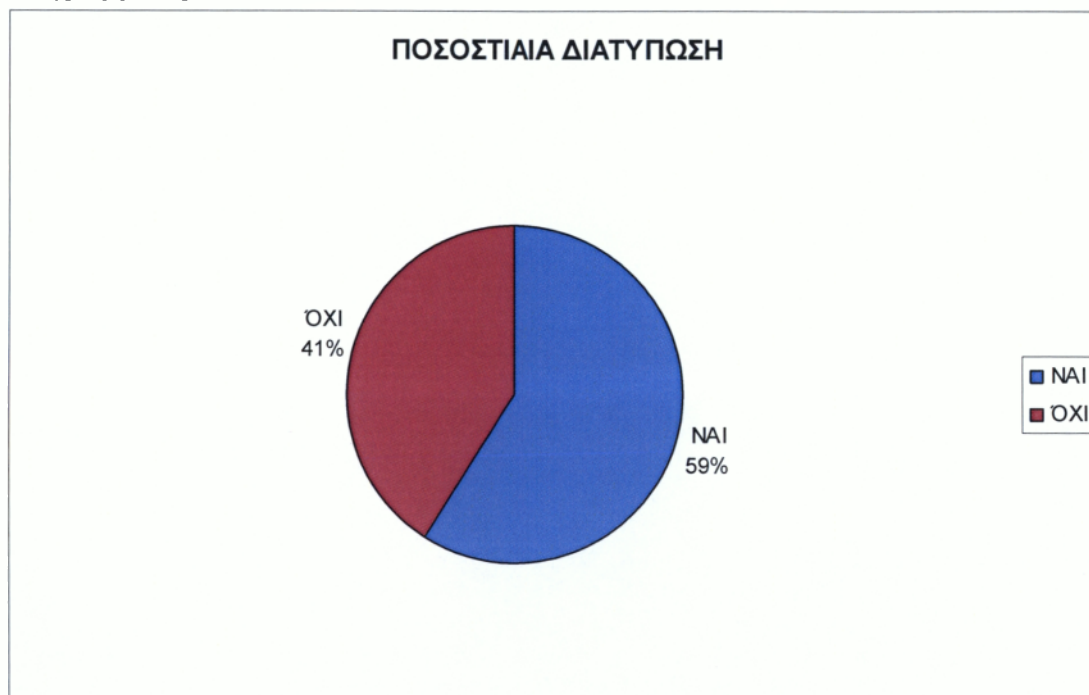
Γίνονται γενικότερα έλεγχοι από την Δημοτική Αστυνομία για ποινικά αδικήματα σε καταστήματα?

Από τους 90 οι 53 απάντησαν ΝΑΙ και οι 37 ΟΧΙ

Διάγραμμα 5α

Διάγραμμα 5β

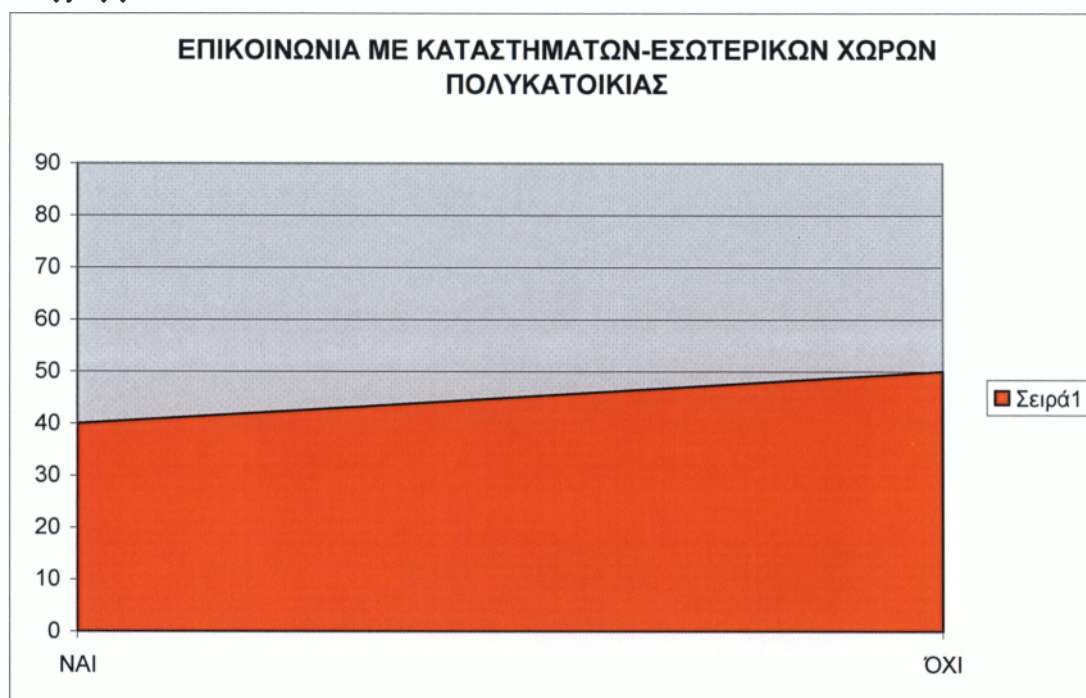
Επεξήγηση διαγράμματος 5β: Το 41% απάντησε ΟΧΙ και το 59% ΝΑΙ. Όντως αποδεικνύεται ότι διαπράττονται ποινικά αδικήματα σε πολλά καταστήματα.

ΕΡΩΤΗΣΗ ΕΚΤΗ

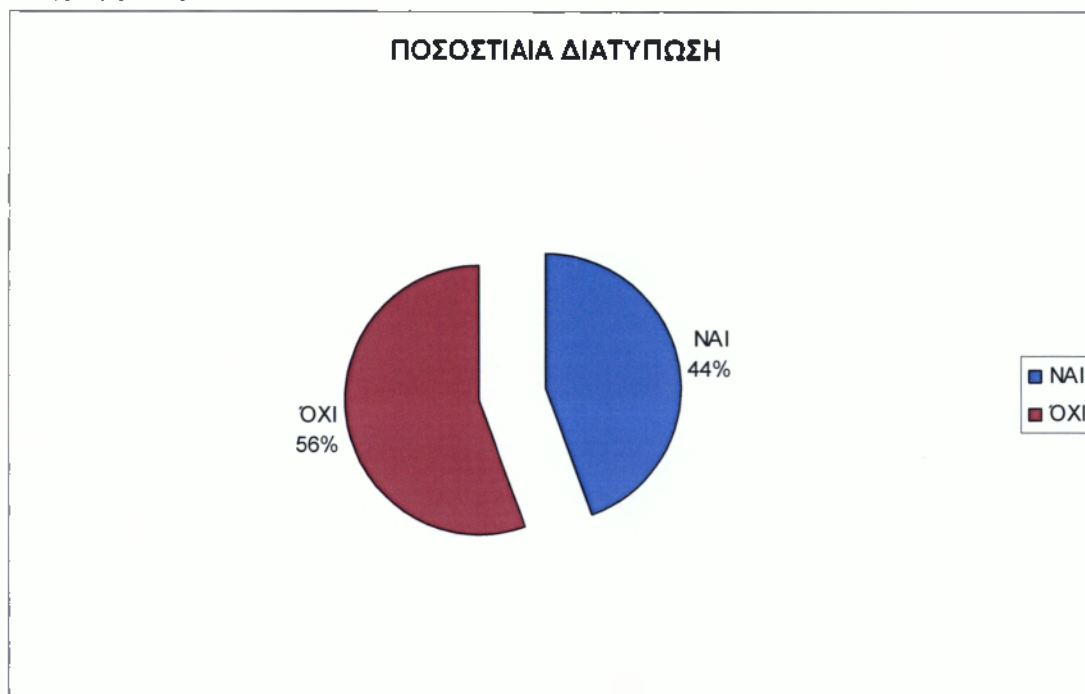
Επικοινωνεί εσωτερικός χώρος της πολυκατοικία σας με κάποιο κατάστημα υγειονομικού ενδιαφέροντος; ΝΑΙ Η ΟΧΙ

Από τους 90 οι 40 απάντησαν ΝΑΙ και οι 50 ΟΧΙ.

Διάγραμμα 6α

Διάγραμμα 6β

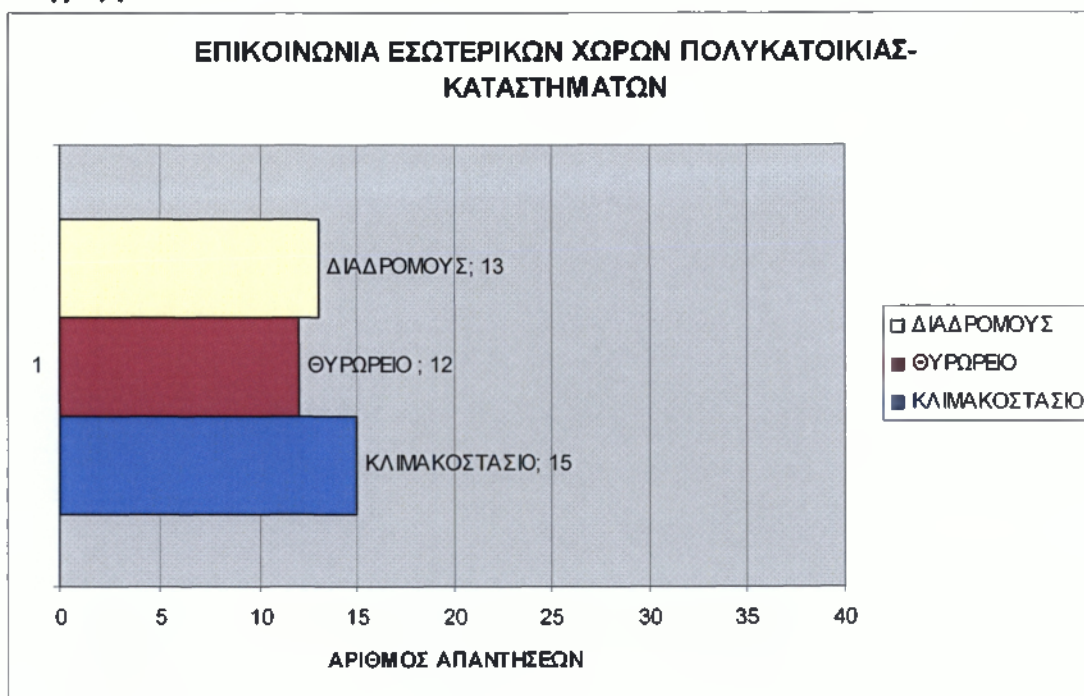
Επεξήγηση διαγράμματος 6β: Το 44% απάντησε ΝΑΙ και το 56% ΟΧΙ. Άρα δεν υπάρχει μεγάλο πρόβλημα με τους εσωτερικούς χώρους της πολυκατοικίας.

ΕΡΩΤΗΣΗ ΕΒΔΟΜΗ

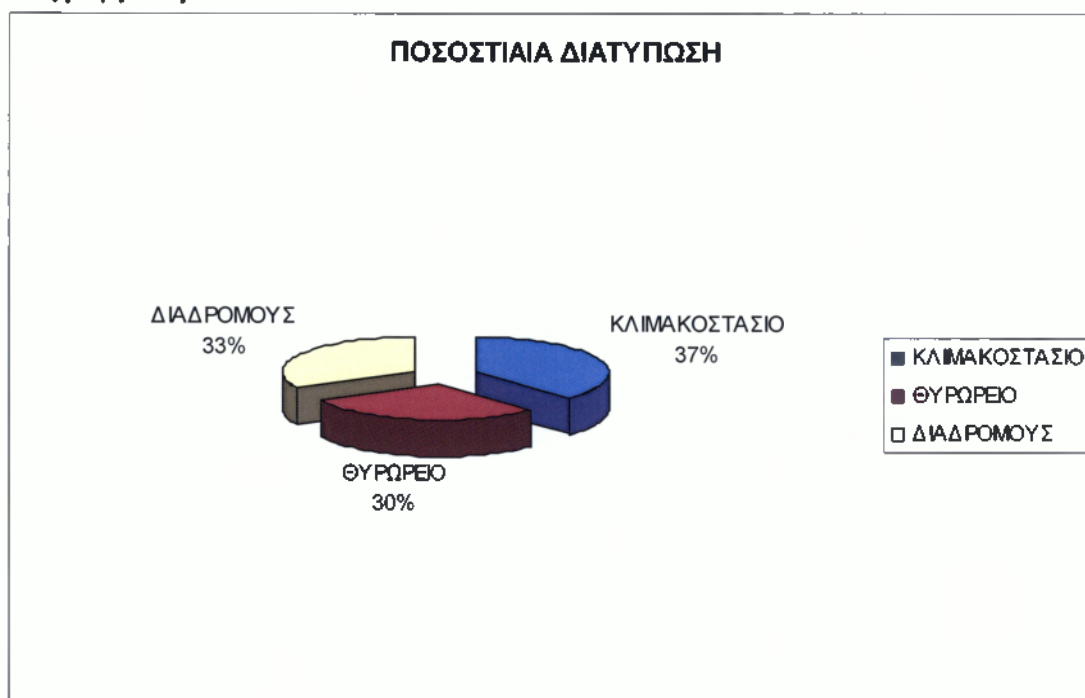
Αν επικοινωνούν με εσωτερικούς χώρους με ποιους χώρους κυρίως επικοινωνούν;

Από τους 40 οι 15 απάντησαν με κλιμακοστάσιο, οι 12 με θυρωρείο και οι 13 με διαδρόμους.

Διάγραμμα 7α

Διάγραμμα 7β

Επεξήγηση διαγράμματος 7β: Το 37% απάντησε ότι τα καταστήματα επικοινωνούν με κλιμακοστάσιο, το 33% με διαδρόμους και το 30% με θυρωρείο. Άρα το μεγαλύτερο ποσοστό είναι με κλιμακοστάσιο.

ΕΡΩΤΗΣΗ ΟΓΔΟΗ

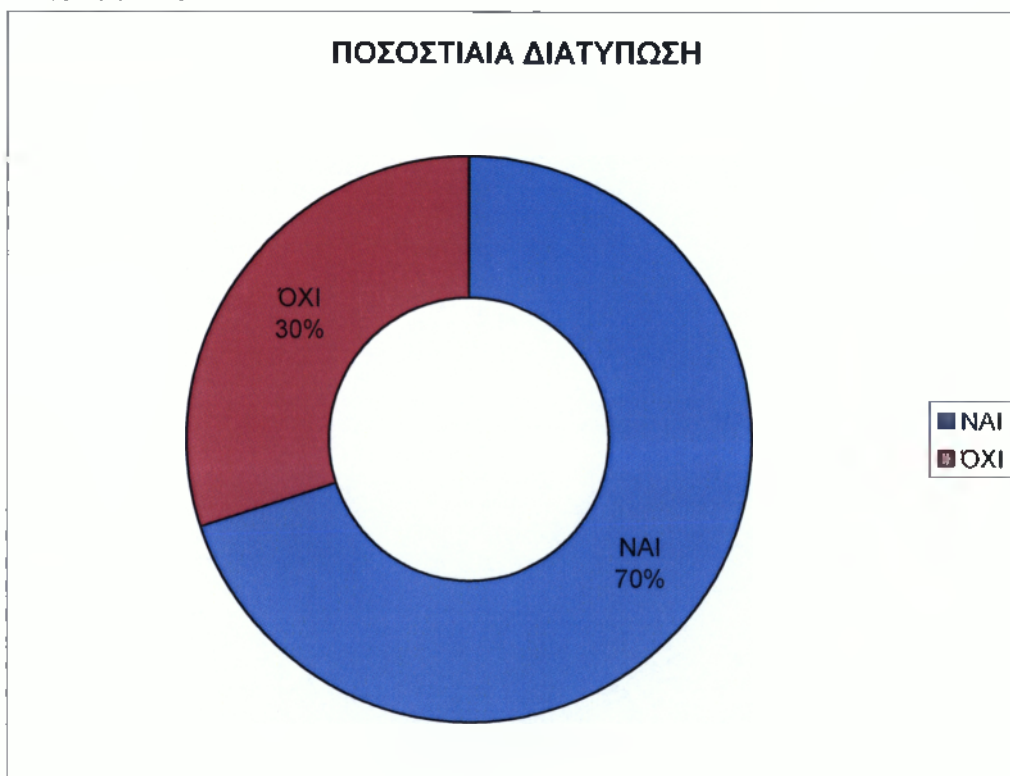
Σας ενοχλούν οι οσμές από τα γύρω καταστήματα; Πχ οβελιστήρια, εστιατόρια κλπ.

Από τους 90 οι 63 απάντησαν ΝΑΙ και οι 27 ΟΧΙ.

Διάγραμμα 8α

Διάγραμμα 8β

Επεξήγηση διαγράμματος: Το 70% απάντησε ΝΑΙ και το 30% ΟΧΙ.

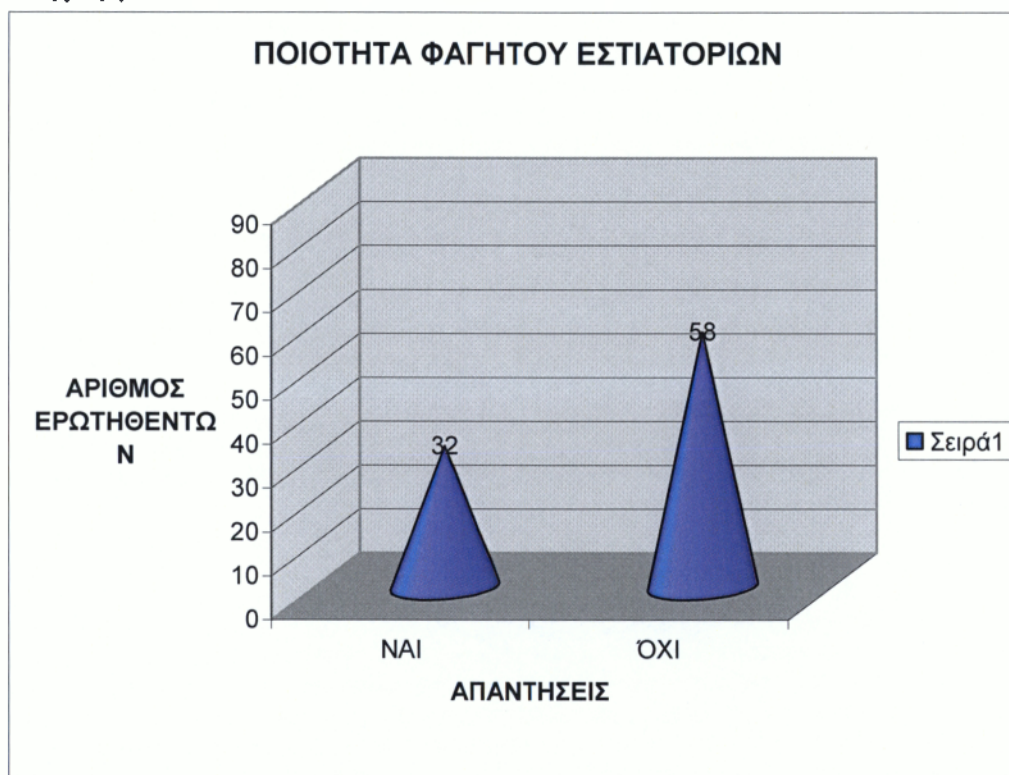
Αυτό αποκαλύπτει πως υπάρχει πρόβλημα με τις οσμές των καταστημάτων, διότι δεν τηρούν κάποιες προδιαγραφές.

ΕΡΩΤΗΣΗ ΕΝΑΤΗ

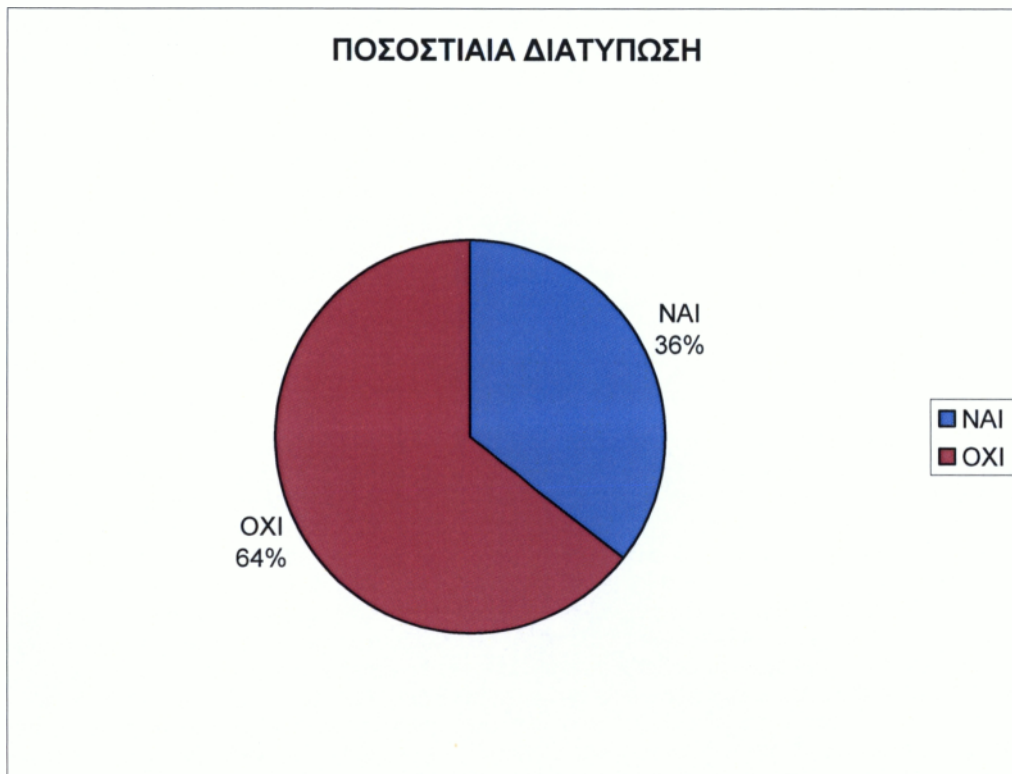
Είστε ικανοποιημένοι από την ποιότητα φαγητού των εστιατορίων της περιοχής σας;

Από τους 90 οι 58 απάντησαν ΟΧΙ και οι 32 ΝΑΙ.

Διάγραμμα 9α

Διάγραμμα 9β

Επεξήγηση διαγράμματος: Το 36% απάντησε ΝΑΙ και το 64% ΟΧΙ.

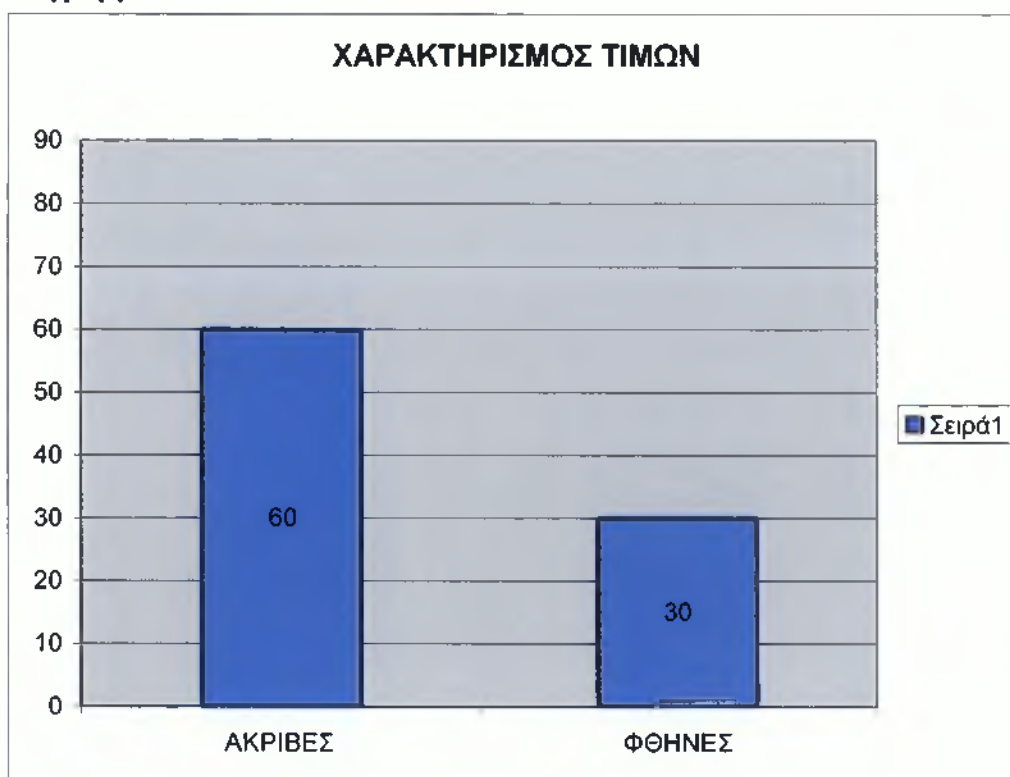
Συμπέρασμα: Το φαγητό δεν καλύπτει τις απαιτήσεις των καταναλωτών.

ΕΡΩΤΗΣΗ ΔΕΚΑΤΗ

Πως θα χαρακτηρίζατε τις τιμές των εστιατορίων της περιοχής σας? Ακριβές η Φθηνές;

Από τους 90 οι 60 απάντησαν ακριβές και οι 30 φθηνές.

Διάγραμμα 10α

Διάγραμμα 10β

Επεξήγηση διαγράμματος 10β: Το 33% απάντησε φθηνές και το 67% ακριβές. Οι τιμές στην περιοχή της Χαλκίδας όσον αφορά το φαγητό είναι αρκετά ανεβασμένες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο : Έρευνα στην αστυνομική διεύθυνση Χαλκίδας

Μεθοδολογία: Συνέντευξη σε υπάλληλο της υπηρεσίας

- 1. Ερώτηση 1: Συνήθως για ποιους λόγους γίνονται καταγγελίες-μηνύσεις από τους κατοίκους του Δήμου όσον αφορά τα Καταστήματα Υγειονομικού Ενδιαφέροντος;**

Συνήθως οι καταγγελίες που γίνονται είναι για λόγους:

1. Ηχορύπανση. Βάσει Νόμου τα καταστήματα θα πρέπει να παίζουν μουσική με πόρτες κλειστές χειμώνα καλοκαίρι έως τις 02.30. Κάτι το οποίο δεν τηρείται τις περισσότερες φορές.
2. Τέντες. Για τις εξωτερικές μεγάλες τέντες που βγαίνουν στα πεζοδρόμια το κάθε κατάστημα θα πρέπει να διαθέτει την κατάλληλη άδεια.
3. Τουαλέτες. Κυρίως για λόγους υγιεινής ή για τις προδιαγραφές που αρμόδια είναι η πολεοδομία.
4. Ποιότητα φαγητών.
5. Τιμές. Πολύ ακριβές τιμές.
6. Φουγάρα. Τα οποία δεν έχουν το προβλεπόμενο ύψος
7. Κοινόχρηστους χώρους. Δεν υπάρχουν ελεύθεροι κοινόχρηστοι χώροι λόγω τραπεζοκαθισμάτων.

- 2. Ερώτηση 2: Τι μέτρα παίρνει η αστυνομία σε περίπτωση που γίνει κάποια παράβαση από κάποιο Κατάστημα Υγειονομικού Ενδιαφέροντος?**

Η Αστυνομία τα μέτρα που παίρνει είναι τα εξής:

1. Ελέγχει το χώρο για τυχόν παραβάσεις.
2. Μηνύει ανάλογα την παράβαση.
3. Δρα με αυτόφωρο διαδικασία.

- 3. Ερώτηση 3: Για τι είδους καταστήματα γίνονται καταγγελίες?**

Συνήθως γίνονται καταγγελίες για:

1. Καφέ-μπαρ
2. Εστιατόρια
3. Περίπτερα (Διότι καταλαμβάνουν χώρους πεζοδρομίου).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ:

Σύμφωνα με την μελέτη που χρειάστηκε να κάνω για την παρούσα πτυχιακή εργασία, θεωρώ ότι από αρχής οι αρμοδιότητες των Δήμων ως προς τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος (ΚΥΕ) μέχρι και σήμερα πλέον έχουν παρουσιάσει αλματώδη πρόοδο. Δεν αποτελεί υπερβολή, αν υποστηριχθεί ότι τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος (ΚΥΕ) αποτελούν ένα από τα πλέον απαιτητικά πεδία δράσης της αυτοδιοίκησης, όπου δοκιμάζονται τόσο οι δυνατότητές της για την περιφρούρηση της νομιμότητας και την αποτελεσματική της πράξη, όσο και οι σχέσεις της με τους πολίτες και τις τοπικές κοινωνίες. Αν και συστηματικά εντάσσονται σε μια ενιαία κατηγορία, τα ΚΥΕ απαρτίζονται από μια πανσπερμία ειδικότερων κλάδων και περιπτώσεων, οι οποίες διαφοροποιούνται, βέβαια, έτι περαιτέρω, μέσα από τις ιδιαιτερότητες των τοπικών συνθηκών. Ως προς τα ΚΥΕ, τα όργανα της αυτοδιοίκησης καλούνται να εφαρμόσουν πληθώρα ετερογενών κανόνων, να συνεργαστούν αρμονικά και έγκαιρα με άλλες δημόσιες υπηρεσίες, να καταδείξουν στην πράξη την εξοικειώσή τους με το γεωγραφικό χώρο ευθύνης τους και τα χαρακτηριστικά του, να διαφυλάξουν εν τέλει πολύτιμα δημόσια αγαθά, όπως το περιβάλλον, την υγιεινή και την κοινή ησυχία, χωρίς παράλληλα να εμποδίζουν την επιχειρηματική δράση. Οι αρμοδιότητες των τοπικών οργανισμών σύμφωνα με τον Δ.Κ.Κ. προβλέπει ότι μπορούν να αναπτύξουν οποιαδήποτε δραστηριότητα που προάγει τα κοινωνικά, οικονομικά, πολιτιστικά και πνευματικά συμφέροντα των κατοίκων τους. Στη συνέχεια θα προσπαθήσω μέσα από τη έρευνα που έκανα να παρουσιάσω τα θέματα που τίγονται όσον αφορά τα ΚΥΕ και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Δήμοι με αυτά τα καταστήματα καθώς επίσης και οι κάτοικοι. Πρώτον, όσον αφορά τον Δήμο Χαλκιδέων με την έρευνα που έκανα σχετικά με την Ανάκληση και Χορήγηση αδειών κατέληξα στα εξής συμπεράσματα:

- **Οι άδειες που ανακαλούνται γίνονται μετά από καταγγελία κάτοικου η από αυτούσιο έλεγχο της Αστυνομίας, πράγμα που δείχνει πως οι κάτοικοι αντιμετωπίζουν προβλήματα με τα καταστήματα αυτά και πως δεν υπήρχε κάποια παρατυπία κατά την έκδοση.**

- Οι συχνότερα ανακαλούμενες άδειες στο συγκεκριμένο Δήμο είναι αυτές των κέντρων διασκέδασης και ειδικότερα των καφέ-μπαρ. Συμπεραίνουμε ότι τα καταστήματα που έχουν το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι αυτά της μαζικής εστίασης.
- Οι διαδικασίες για την ανάκληση της άδειας κινούνται άμεσα και ο χρόνος που απαιτείται για την αφαίρεση είναι 20 μέρες δηλαδή δεν υπάρχει μεγάλη καθυστέρηση.

Εν συνεχεία σχετικά με την χορήγηση συμπέρανα τα εξής:

- Τα καταστήματα τα οποία ανοίγουν συχνότερα είναι αυτά των mini markets και τα περίπτερα και αυτό μας δείχνει ότι τα καταστήματα διάθεσης τροφίμων και ειδών άμεσης κατανάλωσης κινούνται περισσότερο.
- Τα προβλήματα που παρατηρούνται κατά την χορήγηση είναι ότι τα καταστήματα επικοινωνούν με κατοικίες, με εσωτερικούς κοινόχρηστους χώρους πολυκατοικίας και με άλλα καταστήματα πράγμα το οποίο μας δείχνει ότι καταστρατηγούνται οι πολεοδομικές ρυθμίσεις.
- Τα κενά που υπάρχουν στη νομοθεσία σύμφωνα με την έρευνα είναι τα εξής: Δεν υπάρχει εναρμόνιση της νομοθεσίας στους κανονισμούς της Ε.Ε, δεν υπάρχουν μόνιμες νομοθετικές επιτροπές, δεν υπάρχει συνεργασία μεταξύ συναρμόδιων υπουργείων, δεν εφαρμόζονται συστήματα ποιότητας στη Δημόσια Διοίκηση, μη επιμόρφωση των εποπτών Υγείας, δεν υπάρχει μηχανοργάνωση των τμημάτων υγειονομικού ελέγχου , ο μεγάλος αριθμός των απαιτούμενων δικαιολογητικών (20-30, ή και περισσότερων σε ειδικές περιπτώσεις), πολλά από τα οποία εξυπηρετούν άλλους, ελεγκτικούς ή διαπιστωτικούς, σκοπούς της Διοίκησης, οι μεγάλοι χρόνοι ολοκλήρωσης των διαδικασιών αδειοδότησης, που σε πολλές περιπτώσεις ξεπερνούν τις 100 ημέρες, και για τους οποίους δεν ισχύουν μέγιστες, αποκλειστικές, προθεσμίες , η εμπλοκή περισσότερων της μιας υπηρεσιών με τις οποίες πρέπει να έρθει σε επαφή ο ενδιαφερόμενος.

- Όσον αφορά τις καταγγελίες που γίνονται για τα καταστήματα κατέληξα στο συμπέρασμα ότι οι συχνότερες αιτίες καταγγελίας είναι για λόγους κοινής ησυχίας, έντασης της μουσικής, ύπαρξη παραπάνω τραπεζοκαθισμάτων και προβλήματα με τις καμινάδες των καταστημάτων.
- Τέλος υπάρχουν ζητήματα που τίγονται και κατά την προέγκριση όπως οι χρήσεις γης, καταλληλότητα αποχωρητηρίων ,καταλληλότητα κτιρίου καθώς επίσης και θέματα όπως η ανεπάρκεια του εμβαδού και ύψους του καταστήματος.

Συνεχίζοντας με τα συμπεράσματα από την έρευνα στους κάτοικους του Δήμου Χαλκιδέων και την Αστυνομική Αρχή έχουμε τα εξής:

Τα περισσότερα καταστήματα απ' ότι φαίνεται δεν τηρούν τους κανόνες υγιεινής, δεν τηρούν την επιτρεπόμενη ένταση της μουσικής πράγμα που κάνει τους κάτοικους να διαμαρτύρονται, οι κάτοικοι δεν μπορούν να βρουν χώρο στάθμευσης λόγω της πλήρους κατάληψης του από τους θαμώνες των κέντρων διασκέδασης, οι οσμές από τις καμινάδες των καταστημάτων είναι ενοχλητικές, οι τιμές είναι ακριβές, η ποιότητα του φαγητού κάκιστη και το τελευταίο παρατηρούνται ποινικά αδικήματα συνήθως σε αρκετά κέντρα διασκέδασης. Τέλος συγκρίνοντας την έρευνα κατοίκων - αστυνομικής αρχής καταλήγω στο συμπέρασμα ότι όλα τα παραπάνω που σημειώθηκαν σχετικά με του κατοίκους επαληθεύονται. Συμπληρώνοντας λοιπόν στοιχεία υπάρχουν προβλήματα και με τους κοινόχρηστους χώρους διότι καταλαμβάνονται από τραπεζοκαθίσματα και με τις μεγάλες τέντες έξω από τα καταστήματα για τις οποίες απαιτείται ξεχωριστή άδεια. Η αστυνομία πράττει ανάλογα την περίπτωση η με αυτόφωρο διαδικασία, ελέγχει το χώρο για τυχόν παραβάσεις και μηνύει ανάλογα την περίπτωση. Σύμφωνα με την αστυνομική αρχή γίνονται καταγγελίες περισσότερο για εστιατόρια, καφέ-παρ και περίπτερα διότι τα τελευταία καταλαμβάνουν χώρους πεζοδρομίου.

Προτάσεις: Από τα παραπάνω στοιχεία που παρατέθηκαν συμπεραίνεται η ανάγκη λήψης μέτρων όπως:

α) διαμόρφωση της νομοθεσίας ώστε να υπάρχουν αδιαμφισβήτητα κριτήρια στις επί μέρους διαφοροποιήσεις λειτουργίας των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος και της χορήγησης των αδειών λειτουργίας της μουσικής.

β) καθορισμός ευθυνών των υπευθύνων των κέντρων διασκέδασης (υπέρβαση της επιτρεπομένης ηχοστάθμης, ενίσχυση των χαμηλών συχνοτήτων)

γ) εφαρμογή πολιτικών από τις τοπικές αρχές για την μείωση του αστικού περιβαλλοντικού θορύβου γενικότερα καθώς και την αντιμετώπιση του προβλήματος από την δραστηριότητα των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος από όλες τις πηγές θορύβου που αυτή συνεπάγεται.

δ) την χρησιμοποίηση από τις δημοτικές και κοινοτικές αρχές της δυνατότητας της προληπτικής δράσης που τους δίνεται με το να ρυθμίζουν θέματα της αρμοδιότητας τους, στο πλαίσιο της κείμενης νομοθεσίας, εκδίδοντας τοπικές κανονιστικές αποφάσεις που θα προσδιορίζουν τους όρους και τις ώρες λειτουργίας μουσικής σε καταστήματα που λειτουργούν στην πόλη, λαμβάνοντας υπόψη τις χρήσεις γης τις ιδιαίτερες τοπικές συνθήκες και την προστασία των κατοίκων από την ηχορύπανση.

ε) να γίνονται επαρκείς έλεγχοι από τις αρμόδιες αρχές για την συμμόρφωση των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος τόσο όσον αφορά στην τήρηση των όρων της άδειας λειτουργίας του καταστήματος όσο και στην τήρηση των όρων της άδειας χρήσης μουσικής.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλία:

Χρ. Παπανδρέου, Συστήματα εκλογής αρχών τοπικής αυτοδιοικήσεως από της τουρκοκρατίας μέχρι σήμερα, ΕΤΑ 1969

Χρ. Παπανδρέου, Η αναπλήρωση δημάρχου εις δήμον, Εφημερίς Δήμων και Κοινοτήτων, 22 Μαρτίου 1967

Ν-Κ. Χλέπα, Η Τοπική Διοίκηση στην Ελλάδα, Αντ. Ν. Σάκκουλας 1999

Γ. Παπαχατζή, Σύστημα του εν Ελλάδι ισχύοντος διοικητικού δικαίου, Έκδοσις Δευτέρα, Αθήναι 1952

Μιχ. Δένδια, Διοικητικόν Δίκαιον. Τόμος Β'. Διοικητική Οργάνωσις, Β. Παπαζήσης, Αθήναι 1966

Δ. Ψαρού, Σχόλια κατ' άρθρον εις τον δημοτικό και κοινοτικό Κώδικα ΕΤΑ 1954

Γ. Παπαδημητρίου, Το εκλογικό σύστημα των δημοτικών λειτουργών και το Σύνταγμα, Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 1986

Γ. Μεντή, Το νέο εκλογικό σύστημα των δημοτικών και κοινοτικών εκλογών, ΕΕΝ 1983

Θ. Θεοδώρου Θέματα της Τοπικής Αυτοδιοικήσεως. Άρθρα και Μελέτες Δημάρχων, Αφοί Τολίδη, Αθήνα 1982

Δ. Κατσούλη, Τα δημοτικά διαμερίσματα και η θέση τους στο ελληνικό δημοτικό δίκαιο, στο έργο: *του ιδίου*, Η ανεκπλήρωτη αυτοδιοίκηση, Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 1993

Π.Καρκατσούλης, Το κράτος σε μετάβαση από το «διοικητική μεταρρύθμισης» στο νέο «δημόσιο μανάτζμεντ» και την «διακυβέρνηση». Εκδ. Ι.Σιδερης 2004

Νομοθεσία:

Αναγκαστικός Νόμος 2520/1940

Άρθρο 75

Άρθρο 80

Εγκύκλιος 66174/29-11-2006

Εγκύκλιος 10551/23-2-2007 (ΦΕΚ τ. Β' 246/26-2-2007)

Νόμος Ν. 2130/1993

Νόμος Ν. 2218/1994

Νόμος Ν. 2307/1995

Νόμος Ν. 2503/1997

Νόμος Ν. 3274/2004

Νόμος Ν. 2121/1993/Α 25

Προεδρικό Διάταγμα 180/1979

Προεδρικό Διάταγμα 552/1989

Προεδρικό Διάταγμα 23/2002

Υγειονομική Διάταξη Α1β/8577/83

Υγειονομική Διάταξη Υ1β/4352/1994

Υπουργική Απόφαση 10551/2007 (ΦΕΚ 246 Α)

Διαδίκτυο:

www.eetaa.gr

www.skiadas.gr

www.ypes.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΣΕ ΥΠΑΛΛΗΛΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΧΑΛΚΙΔΕΩΝ

1. Έχουν ανακληθεί άδειες λειτουργίας;
2. Εάν ναι ανακλήθηκαν μετά από καταγγελία διότι δεν τήρησαν τους όρους ή υπήρξε παρατυπία κατά την έκδοση;
3. Ποιες κατηγορίες αδειών είναι η συχνότερα ανακαλούμενες λόγω καταγγελίας;
4. Κινείται άμεσα η διαδικασία ανάκλησης και ποιος είναι περίπου ο χρόνος που απαιτείται για την αφαίρεση;
5. Ποιες είναι οι κατηγορίες αδειών που χορηγούνται συχνότερα;
6. Ποια προβλήματα παρατηρούνται κατά τη χορήγηση;
7. Έχετε εντοπίσει κενά στη νομοθεσία για τη χορήγηση άδειας και αν ναι ποια είναι;
8. Ποιες είναι οι συχνότερες αιτίες καταγγελίας;
9. Έχουν εντοπισθεί προβλήματα κατά το διάστημα της προέγκρισης και αν πώς αντιμετωπίζονται ;

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΣΕ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΧΑΛΚΙΔΕΩΝ

ΕΡΩΤΗΣΗ 1

Πως θα χαρακτηρίζατε τις τουαλέτες των καταστημάτων όσον αφορά τους κανόνες υγιεινής? ΟΧΙ ΚΑΘΑΡΑ- ΚΑΘΑΡΑ- ΣΧΕΤΙΚΑ ΚΑΘΑΡΑ

ΕΡΩΤΗΣΗ 2

Σας ενοχλεί η ένταση της μουσικής? ΝΑΙ Η ΟΧΙ

ΕΡΩΤΗΣΗ 3

Αντιμετωπίζετε πρόβλημα με το χώρο στάθμευσης του αυτοκινήτου σας λόγω των καταστημάτων που υπάρχουν κοντά στην οικία σας? ΝΑΙ Η ΟΧΙ

ΕΡΩΤΗΣΗ 4

Σας ενοχλούν οι καμινάδες των καταστημάτων? ΝΑΙ Η ΟΧΙ
Τι ακριβώς πρόβλημα υπάρχει?

ΕΡΩΤΗΣΗ 5

Γίνονται γενικότερα έλεγχοι από την Δημοτική Αστυνομία για ποινικά αδικήματα σε καταστήματα?

ΕΡΩΤΗΣΗ 6

Επικοινωνεί εσωτερικός χώρος της πολυκατοικία σας με κάποιο κατάστημα υγειονομικού ενδιαφέροντος? ΝΑΙ Η ΟΧΙ

ΕΡΩΤΗΣΗ 7

Με ποιους εσωτερικούς χώρους κυρίως επικοινωνούν?

ΕΡΩΤΗΣΗ 8

Σας ενοχλούν οι οσμές από τα γύρω καταστήματα? Πχ οβελιστήρια, εστιατόρια κλπ.

ΕΡΩΤΗΣΗ 9

Είστε ικανοποιημένοι από την ποιότητα φαγητού των εστιατορίων της περιοχής σας?

ΕΡΩΤΗΣΗ 10

Πως θα χαρακτηρίζατε τις τιμές των εστιατορίων της περιοχής σας? Ακριβές η Φθηνές?

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΕ ΥΠΑΛΛΗΛΟ ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

4. Συνήθως για ποιους λόγους γίνονται καταγγελίες-μηνύσεις από τους κάτοικους του Δήμου όσον αφορά τα Καταστήματα Υγειονομικού Ενδιαφέροντος;
5. Τι μέτρα παίρνει η αστυνομία σε περίπτωση που γίνει κάποια παράβαση από κάποιο Κατάστημα Υγειονομικού Ενδιαφέροντος?
6. Για τι είδους καταστήματα γίνονται καταγγελίες?